

Sveučilišni glasnik

Glas Slavonije

poseban prilog

24. veljače 20. broj 88



TEMA BROJA

MEĐUNARODNI, ZNANSTVENI I STRUČNI SKUPOVI, KONFERENCIJE I FESTIVALI NA SASTAVNICAMA SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

str. 8-12



DAN FILOZOFSKOG FAKULTETA str. 7



**Transfer znanja i
tehnologija kroz
FERIT-ov projekt
Pro-student**

str. 6



**OSJEČKI
GRADSKI
GOVOR.
JEZIČNE
DUMINE
OSJEČANA**

str. 15

4. sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku održana 25. siječnja 2023. godine

Davanje suglasnosti na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja na znanstveno-nastavnim sastavnicama:

U skladu s Pravilnikom za cjeloživotno učenje Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i na temelju pozitivnog Izvješća Povjerenstva za programe cjeloživotnog učenja, Senat je donio odluke o davanju suglasnosti kako slijedi:

Odjelu za biologiju u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja pod nazivom "Stručno usavršavanje za kompetencijski pristup kurikulumu u visokom obrazovanju prirodoslovnog područja" Ekonomskom fakultetu u Osijeku u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja pod nazivom "Poduzetnička akademija - poslovno planiranje"

Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek u sastavu Sveučilišta Josipa Jur-

ja Strossmayera u Osijeku na ustroj i izvedbu programa cjeloživotnog učenja pod nazivom "Specijalističko usavršavanje prvostupnika sestrinstva u djelatnosti hitne medicine".

Sveučilišno izdavaštvo

Na prijedlog Odbora za izdavačku djelatnost Senat je donio Odluku o davanju suglasnosti za tiskanje i izdavanje sveučilišnog udžbenika kako slijedi:

"**Etika u anesteziologiji i intenzivnom liječenju**", sveučilišni udžbenik urednice doc. dr. sc. Ozane Katarine Tot i suurednica prof. dr. sc. Slavice Kvotlik i doc. dr. sc. Ivane Haršanji Drenjančević. - Medicinski fakultet Osijek.

Pokroviteljstva i suorganizacija Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

1. studentska međunarodna konferencija "Važnost interdisciplinarnosti u sportu" Kineziološkog fakulteta Osijek



fakulteta Osijek, 17. i 18. ožujka 2023.

Senat je prihvatio pokroviteljstvo 1. studentske međunarodne konferencije "Važnost interdisciplinarnosti u sportu" Kineziološkog fakulteta Osijek koja će se održati 17. i 18. ožujka 2023. Organizator je navedene znanstveno-stručne konferencije Studentska sekcija za znanost Kineziološkog fakulteta Osijek sa

sportskim savezima Grada Osijeka, Osječko-baranjske županije i Studentskog zborova fakulteta. Tema je konferencije: "Važnost interdisciplinarnosti u sportu" u cilju omogućavanja novih spoznaja iz znanosti, sporta i prakse studentima, trenerima i nastavnicima. Na konferenciji sudjeluju znanstvenici, vrhunski sportaši i stručnjaci srodnih područja.

6. konferencija "Uloga znanosti i visokog obrazovanja u procesu integracije u Bosni i Hercegovini", Mostar, 23. travnja 2023.

Odlukom Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prihvaćena je suorganizacija 6. znanstveno-stručne konferencije pod nazivom "Uloga znanosti i visokog obrazovanja u pro-

cesu integracije u Bosni i Hercegovini" koja će se održati 20. travnja 2023. godine u Neumu.

Organizatori su navedene znanstveno-stručne konferencije Sveučilište u Mostaru i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti Bosne i Hercegovine jer je 2022. godine Bosna i Hercegovina dobila pridruženo članstvo u Europskoj uniji. Tema je ovogodišnje, šeste konferencije znanost i umjetnost.

Prihvaćanje Godišnjeg akcijskog plana za realizaciju Strategije Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Senat je donio Odluku o prihvatanju Akcijskog plana za provedbu Strategije Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za 2023. godinu. Znanstveno/umjetničko-nastavne sastavnice dostavile su svoje prijedloge vezane uz Godišnji akcijski plan. U izradi Godišnjeg akcijskog plana sudjelovali su uz Upravu Sveučilišta i djelatnici Centra za kvalitetu.

PREDSTAVLJANJE POZIVA NA DODJELU BESPOVRATNIH SREDSTAVA „RAZVOJNE ISTRAŽIVAČKE POTPORE“ (REF. BR. C3.2.R2-I1.06)

Zvonko ANTUNOVIĆ/
Anea MIHAJLOVIĆ

Na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek 8. veljače 2023. godine održana je radionica Predstavljanje Poziva

na dodjelu bespovratnih sredstava "Razvojne istraživačke potpore" (REF. BR. C3.2.R2-I1.06)" u organizaciji Centra za poduzetništvo. Radionica su pozdravnom riječi otvorili dekan Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek prof.

dr. sc. Krunoslav Zmaić i prodekan za znanost i poslijediplomske studije prof. dr. sc. Zvonko Antunović. Poziv na dodjelu bespovratnih sredstava "Razvojne istraživačke potpore" predstavili su Milan Peterka, univ. spec. oec., i Ti-

hana Marković, dipl. iur., iz Centra za poduzetništvo te su prisutne informirali o uputama za prijavitelje Poziva i detaljno objasnili načine ispunjavanja obrazaca pri prijavi projektnog prijedloga. Cilj navedenog Poziva jest po-

većanje međunarodne atraktivnosti, prepoznatljivosti i vidljivosti hrvatskoga istraživačkog sustava provodenjem programa koji podržava sustav razvoja karijere i napredovanja u hrvatskim istraživačkim organizacijama. Radionica je

organizirana prvenstveno radi poticanja mladih istraživača s Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek na samostalno vodenje istraživačkih projekta i razvoj inovacija koje će doprinijeti hrvatskom gospodarstvu



GOSTOVANJE AKADEMIJE ZA UMJETNOST I KULTURU NA FESTIVALU MANIPULI**Edinburška avantura studenata, profesora i jedne knjige**

Igor TRETINJAK

Od 2. do 12. veljače u Edinburghu se održao festival **Manipulate** koji je u programu okupio međunarodno priznate lutkarske i vizualne umjetnike, mlađe umjetnike koji su se predstavili s projektima u nastanku te predstavnike projekta "Kritička platforma svremenog lutkarstva EU" podržanog od Kreativne Europe.

Na festivalu su, tako, od 8. do 12. veljače sudjelovali predstavnici svih partnera projekta - domaćina Puppet Animation Scotland te Lutkarskog kazališta Ljubljana, Slovenija, Kazališta "Léle" iz Vilniusa, Litva i Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku. U ime naše akademije

u Edinburghu su bile studentice Dizajna za kazalište, film i televiziju Zoe Špehar i Maja Dobrojević te profesori Katarina Žeravica i Igor Tretinjak.

Osječka je ekipa sudjelovala na festivalu u ulozi kritičara, sugovornika i komentatora te je iskoristila priliku da upozna škotske i međunarodne umjetnike s knjigom *Contemporary Puppetry and Criticism/Svremeno lutkarstvo i kritika*. Knjiga je objavljena na engleskom i hrvatskom jeziku, uredili su je

Igor Tretinjak (glavni urednik), Katarina Žeravica i Lucija Periš, a izdala osječka Akademija.

Nakon Vilniusa, gdje je premijerno predstavljena, ovo je drugi korak u upoznavanju europskih lutkara s tom knjigom, jednim od prvih komparativnih

pokušaja sagledavanja svremenog lutkarstva u Europi te prvom knjigom koja je taj izraz direktno povezala s kritičarem kao suautorom.

Nakon Škotske, završna je postaja osječki Lutkokaz gdje će se od 20. do 23. ožujka održati veliki finale projekta "Kritička platforma svremenog lutkarstva EU" te će naša Akademija i grad imati čast ugostiti partnere iz Litve, Škotske i Slovenije i predstaviti im se u najboljem svjetlu.

Budući da je projekt bio vrlo uspješan te je stvorio jaku vezu između partnera i odjeknuo lutkarskom Europom, u planu su daljnji projekti i istraživanja u kojima će svremeno lutkarstvo napraviti važan korak prema mogućim publikama.

**SVEČANOST DANA PARAOLIMPIJSKOG SPORTA I PROGLAŠENJE NAJUSPJEŠNIJIH SPORTAŠA U 2022. GODINI**

Zoran ŠPOLJARIĆ

Svečanost u povodu Dana paraolimpijskog sporta i 26. proglašenje najuspješnijih sportaša po izboru Hrvatskog paraolimpijskog odbora za 2022. godinu održano je 30. siječnja 2023. godine u Zagrebu. Predsjednik HPO-a Ratko Kovačić naglasio je da su uvjeti u kojima su se parasportaši pripremali i osvajali odličja tijekom proteklih godina i posebno 2022. godine bili izazovni, no oni nisu posustali. Ponovo su nas učinili ponosnim, i to na više razina.

Sport je jedna od rijetkih konstanti koja nam daje snagu i u najtežim vremenima. Paraolimpijke i paraolimpijci ponovno su pokazali kako su u mogućnosti graditi i pružiti tu snagu. Ne samo na sportskim terenima već i izvan njih, u ulozi promotora različitosti, inkvizije i veleposlanika mira. U Hrvatskom paraolimpijskom odboru težimo boljem, inkluzivnim i jednakopravnim društvu, bez diskriminacije, ovisnosti i sukoba," naglasio je predsjednik HPO-a Ratko Kovačić u svom uvod-

nom govoru.

Iza hrvatskih parasportaša još je jedna uspješna godina. Parasportaši su u 2022. nastupili na ukupno 82 međunarodna natjecanja u 19 sportova. Nastupili su i na 14 svjetskih prvenstava, osam europskih prvenstava, 11 svjetskih kupova, te jednom europskom kupu. Ukupno su hrvatski parasportaši na međunarodnim natjecanjima u 2022. osvojili 269 medalja od toga 98 zlatnih, 76 srebrnih i 95 brončanih.



Najuspješniji parasportaš za 2022. godinu je parapliavač Dino Sinović koji je obranio Svjetsko zlato u disciplini 100 metara ledno.

Najuspješnja parasportašica za 2022. godinu je Andela Mužinić Vincetić koja je osvojila srebro u parastolnom tenisu na Svjetskom prvenstvu. Nagradu za najuspješniju ekipu odnijela je muška reprezentacija u para sportskom ribolovu koja je osvojila zlatnu medalju na 23. svjetskom prvenstvu.

Također, na svečanosti je nagrađena potreba za stručnim kadrovima u paraspotru, a Kineziološki fakultet Osijek je prvi Kineziološki fakultet u Republici Hrvatskoj koji je u obvezni program za sve studente uveo kolegije Sport osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju i Kineziološke aktivnosti djece s posebnim potrebama te je pripremila zajednički projekt u partnerstvu s Hrvatskim paraolimpijskim odborom Republike Hrvatske. Na svečanosti su uime Kineziološkog fakulteta Osijek sudjelovali dekanica prof. dr. sc. Vesnica Mlinarević i asistent Zoran Špoljarić.

**ODRŽANO UVODNO PREDAVANJE POLAZNICIMA POSLIJEDIPLOMSKOGA SVEUČILIŠNOG (DOKTORSKOG) STUDIJA „POLJOPRIVREDNE ZNANOSTI“**Zvonko ANTUNOVIĆ/
Anea MIHAJLOVIĆ

Na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek u petak 3. veljače 2023. godine održalo se uvodno predavanje za novoupisane polaznike poslijediplomskog sveučilišnog (doktorskog) studija "Poljoprivredne znanosti". Predavanje je održao prodekan za znanost i poslijediplomske studije i voditelj poslijediplomskog sveučilišnog (doktorskog) studija "Poljoprivredne znanosti" prof. dr. sc. Zvonko Antunović, a bilo je vezano uz daljnje aktivnosti oko pohađanja i rada studenata na upisanom poslijediplomskom sveučilišnom (doktorskom) studiju "Poljoprivredne znanosti".



**PROJEKTI
SVEUČILIŠTA U
OSIJEKU**

**Predstavljamo
projekte Fakulteta
za odgojne
i obrazovne
znanosti i
Pravnoga fakulteta
u suradnji s
partnerskim
institucijama**

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji se provode u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti) te društveno-humanističkoga (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti) te interdisciplinarnoga područja znanosti. U prethodnim brojevima Sveučilišnog glasnika upoznali smo vas s odobrenim projektima u okviru operativnog programa "Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020." iz područja istraživanja, tehnološkoga razvoja i inovacija financiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga fonda. Predstavili smo projekte u okviru operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.", projekte Hrvatske zaklade za znanost, središnje institucije koja osigurava finansijsku potporu temeljnim, primjenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: "Istraživački projekti", "Uspostavljanje mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti", projekti Agencije za mobilnost i programe Europske unije u okviru program Erasmus+ 2014. - 2020., najvećega programa Europske unije za obrazovanje, oposobljavanje, mlade i sport. Započeli smo i s predstavljanjem aktivnosti u okviru COST programa. COST (European Cooperation in Science and Technology) je najstariji europski program, uspostavljen 1971., koji promiče suradnju među znanstvenicima, omogućava razvoj novih ideja i inicijativa te uspostavu mreža između znanstvenika, ali i nevladinih organizacija kao i malih i srednjih poduzeća kojima u Republici Hrvatskoj koordinira Ministarstvo znanosti i obrazovanja. U prethodnim brojevima Glasnika predstavljen je EUKI

projekt kojemu je svrha poticanje klimatske suradnje unutar Europske unije kako bi se ublažile emisije stakleničkih plinova. Po prvi put predstavljamo projekt u sklopu programa Horizon Europe Framework Programme (HORIZON) koji se provodi po načelima Novog europskog Bauhausa (NEB), a čine ga tri temeljne vrijednosti: održivost, estetika i uključivanje koje povezuju znanost, tehnologiju i inženjerstvo s kulturnom i umjetnošću.

U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo projekt Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u okviru Erasmus+ BIP programa (Blended Intensive Programmes): "Novi izazovi u međukulturalnoj komunikaciji i obrazovanju" u cilju uključivanja studenata u blended mobilnost, poticanjem razvoja transnacionalnih i transdisciplinarnih kurikula te inovativnih metoda učenja i poučavanja, uključujući mrežnu suradnju, istraživačko učenje i pristupe temeljene na izazovima društvenih promjena i razlika. Doc. dr. sc. Ivana Moritz voditeljica je projekta na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku.

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti sudjeluje u provedbi projekta: "Izviđački koraci za održivi razvoj 2022./2023." financiranoga od Ministarstva znanosti i obrazovanja RH (bespovratna sredstva projekata udrug u području izvaninstitucionalnoga odgoja i obrazovanja djece i mladih). Prof. dr. sc. Irella Bogut koordinatorica je projekta na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku.

Pravni fakultet Osijek i Hanns-Seidel-Stiftung, u suradnji s Institutom za europske studije, sudjelovalo je u provedbi projekta "Zakonodavstvo zaštite okoliša i održivi ekonomski razvoj - stanje u Srbiji i dosadašnja iskustva Hrvatske kao članice EU", a čija je svrha jačanje regionalnoga i europskoga dijaloga te stvaranja platforme za razmjenu znanja, mišljenja i iskustva o pravnim aspektima zaštite okoliša i održivoga gospodarstva u Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji. Izv. prof. dr. sc. Dunja Duić voditeljica je projekta na Pravnom fakultetu Osijek.

FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI U OSIJEKU

„NOVI IZAZOVI U MEĐUKULTURALNOJ KOMUNIKACIJI I OBRAZOVANJU”

- Nositelj projekta: Sveučilište u Pečuhu, Fakultet kulturnih znanosti, obrazovanja i regionalnog razvoja, a koordinatorica: izv. prof. dr. sc. Maria Bajner

- Partnerske institucije: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Fakultet pedagoških nauka u Jagodini Sveučilišta u Kragujevcu s koordinatoricom izv. prof. dr. sc. Ivanom Ćirković Miladinović

- Voditeljica projekta na FOOZOS-u: doc. dr. sc. Ivana Moritz

- Trajanje projekta: od 5. travnja 2022. do 30. rujna 2022. godine

- Projekt je dio Erasmus+ BIP programa u akademskoj godini 2021./2022.

- Blended Intensive Programmes imaju za cilj uključiti studente u blended mobilnost poticanjem razvoja transnacionalnih i transdisciplinarnih kurikula te inovativnih metoda učenja i poučavanja, uključujući mrežnu suradnju, istraživačko učenje i pristupe temeljene na izazovima društvenih promjena i razlika.

Projekt "Novi izazovi u međukulturalnoj komunikaciji i obrazovanju" imao je cilj poboljšati i osvremeniti učenje i poučavanje engleskog jezika kroz međunarodnu suradnju studenata iz Mađarske, Hrvatske i Srbije. Nositelj projekta bilo je Sveučilište u Pečuhu, Fakultet kulturnih znanosti, obrazovanja i regionalnog razvoja, a koordinatorica izv. prof. dr. sc. Maria Bajner s istoga Fakulteta. Osim Fakulteta za



odgojne i obrazovne znanosti, partnerska institucija bio je Fakultet pedagoških nauka u Jagodini Sveučilišta u Kragujevcu s koordinatoricom izv. prof. dr. sc. Ivanom Ćirković Miladinović.

Predstavnici Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku bile su doc. dr. sc. Ivana Moritz i Ksenija Benčina, viša lektorica, te studentice 3. godine Modula C (engleski jezik) Učiteljskog studija.

Program je ostvaren u dvama dijelovima. Prvi, virtualni dio, odvijao se tijekom ljetnog semestra 2021./2022. akademske godine. Nastavnice s partnerskim institucijama organizirale su online radionice za studente: doc. dr. sc. Ivana Moritz: *What is love? Love metaphors in English*

Ksenija Benčina, viša lektorica: *Proverbs and sayings - Getting up early and catching the worm, finding gold or grabbing luck?* izv. prof. dr. sc. Maria Bajner: *Gender in communication* izv. prof. dr. sc. Ivana Ćirković Miladinović: *Intercultural understanding*.

Nakon održanih online radionica, studenti su u međunarodnim skupinama dobili zadatke na kojima su suradivali te su rezultate svojih istraživanja predstavljali na susretu u Pečuhu od 26. do 30. rujna 2022. godine. Osim istraživanja i učenja, studenti iz triju država imali su se prilike družiti, upoznati i dobiti uvid u studentski život kolega i kolega iz Mađarske i Srbije. Također, sudjelovali su u izletima i aktivnostima u slobodno vrijeme koje su pripremili studenti Sveučilišta u Pečuhu. Cilj je programa u potpunosti ispunjen, studenti i profesori dobili su uvid u sličnosti i razlike kulturne triju zemalja, razmijenili ideje o učenju i poučavanju engleskog jezika, sklopili nova prijateljstva te se vratili puni pozitivnih dojmova i ideja za buduće projekte i suradnje.

FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI U OSIJEKU

„IZVIĐAČKI KORACI ZA ODRŽIVI RAZVOJ 2022./2023.“

- Nositelj projekta: Izviđački klub „Javor“, Osijek
- Partneri i suradnici: Osnovna škola „Fran Krsto Frankopan“ Osijek, Općina Ernestinovo, Osnovna škola Ljudevita Gaja Osijek i Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
- Projekt finansira: Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH, bespovratna sredstva projekata udruge u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih u školskoj godini 2022./2023.

- Vrijednost projekta: 15.294,84 EUR (115.238,97 kn)
- S Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti sudjeluju: prof. dr. sc. Irella Bogut, koordinatorica za FOOZOS, suradnici na projektu: Irena Kišmartin, viša stručna suradnica, mr. sc. Željko Popović i studenti volonteri (integrirani sveučilišni prediplomski i diplomski Učiteljski studij)

Jedna jabuka na dan – tjera doktora van

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

IZVIĐAČKI KORACI ZA ODRŽIVI RAZVOJ 2022.-2023.

Medunarodni dan Jabuke 20.10.

U našem klubu ćemo ga obilježiti od 5. do 8. 12. Postoje dokazi da su ljudi jeli jabuke još prije 6500 godina prije nove ere.

za mlade od 5 do 8 razreda OŠ Predavanje „Sorte jabuke“ Radionica: „Jabuke u šlafruku“

5.12.22. (20 h) 7.12.22. (20h) 8.12.22. (19h)

za osobe iznad 15 godina Predavanja: „Povijest Jabuke“ i „Energetska vrijednost“ Radionica: Izrada Pite/Štrudele od Jabuka

za 1 do 4 raz. OS Kreativna radionica: „9 razloga zbog kojih je jabuka najzdravije voće na svijetu“ Igraonica: „Tko će prvi jabuku pojesti cijelu“ „Izradi sok od jabuke..“



Projekt „Izviđački koraci za održivi razvoj 2022./2023.“ osmišljen je kao komplementarnost edukativnih aktivnosti koje uključuju izlete, izviđačke kampove, pohode, prezentacije, predavanja, radionice i igre te su usmjerenе na stvaranje i širenje svijesti o važnosti očuvanja prirodnih ekosustava, održivoj uporabi resursa i ljudskog zdravlja općenito. Jedan je od naših ciljeva i stvaranje konstruktivne simbioze između kvalitet-

nog provođenja slobodnog vremena djece i mladih i ljubavi prema prirodi. Slobodno je vrijeme provedeno u prirodi zapravo niz aktivnosti koje cijele godine pomno osmišljavaju naši volonteri. Našim se aktivnostima usmjeravamo na sprječavanje i prevenciju maloletničke delinkvencije koja ponekad i proizlazi iz neprimjerenog korištenja slobodnog vremena. Također, projekt je usmjerен na holistički pristup razvoja djece i

mladih. Govoreći dalje u tom kontekstu, važno je da djeca i mlađi steknu osnovne vještine u organiziranju vlastitog životnog prostora, naviku da žive u zdravom i čistom okruženju i da steknu zdrave navike u svojoj prehrani i zdravom načinu života. Kroz aktivnosti projekta upoznat će se kako uz malo maštete, kreativnosti i volje mogu reciklirati neke stvari te da ih nije potrebno odmah odbaciti jer time i smanjujemo količinu

smeća u prirodi. U izviđačkim kampovima organizirat ćemo učionice na otvorenom. Nastava se u školi zasniva na istraživanju i otkrivanju, odnosno iskustvenom učenju. Upravo je zato priroda najbolja učionica koja postoji. U učionici na otvorenom sudionike će se naučiti kako osluškivati prirodu i opservirati biljni i životinjski svijet, vremenske prilike i promjene u prirodi. Kroz proučavanje žive prirode, prepoznavanje

zvukova, oponašanje glasova, kretanje, crtanje i pjevanje, poticat će se djecu na ekološke vrijednosti, promatranje klimatskih promjena i stjecanje osnova orijentacije u prirodi. Glavni nam je cilj da uz škole budemo važan dionik u odgoju djece i mladih koji će izrasti u odgovorne pojedince koji će ustrajati u izgradnji pravednog i prosperitetnog društva koje neće za svoj duhovni i gospodarski razvitak iscrpljivati prirodu.

PRAVNI FAKULTET OSIJEK

„ZAKONODAVSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ODRŽIVI EKONOMSKI RAZVOJ - STANJE U SRBIJI I DOSADAŠNJA ISKUSTVA HRVATSKE KAO ČLANICE EU“

- Nositelj projekta: Pravni fakultet Osijek i Institut za evropske studije (Beograd, Republika Srbija)

- Voditelji projekta: izv. prof. dr. sc. Dunja Duić i dr. sc. Uroš Ćemalović

- Razdoblje trajanja provedbe projekta: 1. siječnja do 31. prosinca 2022.

- Izvor financiranja: Zaklada Hanns-Seidel-Stiftung

Zaštita okoliša jedna je od temeljnih briga čovjeka posljednjih nekoliko godina. Dakako, pitanje zaštite okoliša prati i problematika održivog ekonomskog razvoja kao i potreba za adekvatnim zakonodavnim rješenjima. Pravni fakultet Osijek prati aktualna zbivanja i nastojići ukorak s potrebljama zakonodavstva te pravovremeno ponuditi znanstveni okvir. Upravo je u takvim okolnostima nastao i projekt pod nazivom „Zakonodavstvo životnog okoliša i održivi ekonomski razvoj - stanje u Srbiji i dosadašnja iskustva Hrvatske kao članice EU“. Projekt su zajedno proveli Pravni fakultet Osijek i Hanns-Seidel-Stiftung, a u suradnji s Institutom za

europске studije. Svrha je projekta jačanje regionalnog i europskog dijaloga te stvaranje platforme za razmjenu znanja, mišljenja i iskustva o pravnim aspektima zaštite okoliša i održivog gospodarstva u Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji. Osim značajnog doprinosa prekograničnoj znanstvenoj i akademskoj suradnji dviju država, projekt će doprinijeti i poboljšanju pravnih standarda i ukupnoj kvaliteti zaštite okoliša. Osim znanstvenog doprinosa, projekt nedvojbeno ima i važnu društvenu funkciju te će njegovi rezultati donijeti brojne konkretnе preporuke kreatorima politika. Među pitanjima kojima su se sudionici projekta bavili našla su se, među ostalim, zaštita kavčice zraka, vode i tla, dobrobit životinja i zaštita bilja, održivo gospodarenje otpadom, procjena utjecaja na okoliš i nadležnosti različitih razina uprave u području ekološke zaštite. Provodenje različitih projektnih aktivnosti odvijalo se tijekom cijele 2022. godine. Među najvažnijim dogadjajima i rezultatima projekta posebno treba istaknuti sljedeće: akademski studijski posjet Instituta za evropske studije u Osijeku koji je uključivao niz

predavanja, okruglih stolova, tribina i terenskih posjeta početkom jeseni 2022. Institut za evropske studije bio je domaćin međunarodne znanstvene konferencije i niza akademskih tribina, a na samom kraju 2022. godine, objavljena je knjiga „Zakonodavstvo zaštite okoliša i održivi ekonomski razvoj u EU“.

Objavljena knjiga jedan je od rezultata projektnih aktivnosti i na znanstveno strukturiran i praktično primjenjiv način sazima glavne rezultate projekta i glavne preporuke za kreatore politike.

Knjigu je izdao Pravni fakultet Osijek Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a urednici su izv. prof. dr. sc. Dunja Duić (Pravni fakultet Osijek) i dr. sc. Uroš Ćemalović (Institut za evropske studije). Poglavlja u knjizi pisali su profesorice i profesori Pravnog fakulteta Osijek, ujedno i voditelji i članovi Zelene pravne klinike (izv. prof. dr. sc. Dunja Duić, prof. dr. sc. Rajko Odobara, izv. prof. dr. sc. Biljana Činčurak Erceg, izv. prof. dr. sc. Emina Jerković, izv. prof. dr. sc. Paula Poretti, doc. dr. sc. Ana Danić Čeko). Predstavljanje knjige održat će se 26. siječnja 2023. godine.





Denis PELIN/
Dominika CRNJAC MILIĆ

Studenti Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija (FERIT) kroz 2023. godinu realizirat će pet odobrenih projekata kroz Pro-student natječaj.

Primarni je cilj natječaja poticanje inovativnosti, timskog rada te ozbilnosti studenata u pristupanju poslu. Prilikom realizacije projekata fakultet pomaže studentima u povezivanju s gospodarstvom. Mnoge su tvrtke u okruženju partneri te nude mogućnost edukacije, izrade dijelova proizvoda i sl. Natječaj Pro-student ove je godine proveden kroz dva poziva: poziv za ideje čiji je cilj prezentacija znanja i vještina stičenih tijekom studiranja kroz makete (ZAPRO poziv),

poziv za ideje čiji je cilj izrada prototipa proizvoda s komercijalnim potencijalom (KOMPOT poziv).

Natječaji za ove pozive provedeni su putem mrežne stranice Pro-student natječaja na adresi: <http://pro-student.ferit.hr/index.php>. Osim poziva, na stranici natječaja nalazi se i arhiva s 20 videozapisa vezanih uz realizaciju projekata iz prethodnih godina (link: Povijest Pro-studenta) kao i izjave studenata iz prethodnih godina

kojima se potiču studenti da se odvaže na prijavu za odgovarajući poziv.

ZAPRO poziv provodi se sedmu godinu, a KOMPOT poziv petu godinu zaredom. Kroz ZAPRO poziv FERIT dodjeljuje sredstva za financiranja izrade makete u svrhu promotivnih aktivnosti studija Fakulteta (Smotra Sveučilišta, LABUS i GoSTEM sajmovi, posjeti učenika srednjih škola i slično). Kroz poziv KOMPOT sredstva se dodjeljuju radi moguće komercijalizacije prototipova proizvoda. Studenti, osim na FERIT-u, izradene prototipove proizvoda i poslovne planove prezentiraju i na raznim natjecanjima. Primjer je toga bilo sudjelovanje u europskom projektu Transformation, Acceleration, Networking, Development, Entrepreneurial education and Mentoring+ (TANDEM +), sudjelovanje na izložbi inovacija I3G-Ivančićgrad, na natjecanju SOE-LA-Sisak te na natjecanju Budući uzor/INOVA kroz 2022. godinu.

Pravo na prijavu na natječaje mogu ostvariti studenti svih studija FERIT-a, a prijava je moguća pojedinačno ili u timu do tri osobe. Fond sredstava za provedbu ZAPRO i KOMPOT poziva ove godine iznosi 52.000,00 kuna. Od toga, FERIT po pozivu dodjeljuje bespovratna sredstva prijaviteljima na natječaj u iznosu do 10.000,00 kuna za provedbu projekta (komponente, potrošni materijal i sl.) te 3.000,00 kuna kao nagradu za uspješno proveden projekt. Povjerenstvo FERIT-a, koje je imenovao dekan Fakulteta, utvrđuje i provodi postupak vrednovanja zahtjeva, doprinosi li projekt ostvarenju ciljeva poziva te procjenjuje li je projekt proveden do kraja. Koordinatori su povjerenstava: prof. dr. sc. Dominika Crnjac Milić (KOMPOT poziv) te prof. dr. sc. Denis Pelin (ZAPRO poziv).

U ovogodišnjem ciklusu ZAPRO poziva studenti su prijavili tri projekta, a isto toliko i kroz

KOMPOT poziv. S obzirom na odobrena sredstva kao i broj prijavljenih projekata te dostavljene finansijske planove nakon administrativne provjere za ZAPRO-poziv, prihvaćena su tri projekta:

EALKOTEST, voditeljica projektnog tima: Jana Dukić,

Model prijenosne vjetrolektrane, voditelj projektnog tima: Luka Božanović,

Maketa postrojenja za proizvodnju filamenta od PET boca, voditelj projektnog tima: Neven-Lucian Davidović.

Kroz KOMPOT poziv za finansiranje prihvaćena su dva projekta:

CroGuide, voditelj projektnog tima Lovre Žuljević-Mikas,

Modularni automatski sustav za hranjenje životinja, voditelj projektnog tima: Marko Karavla.

Potpisivanje ugovora o finansiranju projekata s voditeljima timova održano je 22. prosinca 2022. u Vijećnici FERIT-a.

Ispred FERIT-a ugovor je potpisivanje ugovora o finansiranju projekata s voditeljima timova održano je 22. prosinca 2022. u Vijećnici FERIT-a. Ispred FERIT-a ugovor je potpi-

sao dekan prof. dr. sc. Tomislav Matić uz nazočnost prodekan-a za poslovanje, tehnologiju i suradnju s gospodarstvom izv. prof. dr. sc. Marinka Barukčića, koordinatorice i koordinatora aktivnosti projekata prof. dr. sc. Dominike Crnjac Milić te prof. dr. sc. Denisa Pelina.

Studentima sada predstoji da

prema pozivu realiziraju svoje projektnе ideje do 1. travnja 2023. godine, dostave potpunu tehničku dokumentaciju i prezentiraju rezultat svoga rada.

Za ZAPRO poziv trebaju prezentirati izradenu maketu, a za KOMPOT poziv trebaju prezentirati prototip proizvoda, njegovu funkcionalnost te poslovni plan za buduću komercijalizaciju.

Prezentiranje će se provesti ispred Povjerenstva za svaki poziv zasebno.

Kao rezultat ZAPRO poziva očekuju se atraktivne makete koje će privući pozornost posjetitelja budućih sajmova vezanih uz promociju fakulteta, dok se kao rezultat KOMPOT poziva

očekuju prototipovi proizvoda mogući za komercijalizaciju te poslovni planovi putem kojih bi se to ostvarilo. Oba bi poziva trebala rezultirati povezivanju studenata kroz projektne timove i zajednički rad s mogućim poslodavcima. Neki su FERIT-ovi partneri na ovome natječaju: BIOS, Tera Tehnopolis, Atos Convergence Creators, Studentski inkubator Osijek, Inchoo, Ekonomski fakultet Osijek, SOLDERED, ORQA, Mono, Rimac Automobili, Ured Osijek i dr.

Kako bismo uputili na zadovoljstvo studenata koji su svoje ideje uspješno realizirali kroz natječaj, ovim putem prenosimo njihove izjave objavljene i na stranicama FERIT-a: "Iako se na Fakultetu dobiva širok spektar znanja, praktično iskustvo jedino je moguće stići radom na vlastitim projektima. Pritom ZAPRO natječaj predstavlja izvrsnu priliku jer se uz finansiranje potrebne opreme dobiva stručna podrška, ali i odlično životno iskustvo." Projekt: VISUAL DC/AC, ZAPRO 2018., Domagoj-Krešimir Jukić

"KOMPOT je sjajan natječaj ako želite realizirati svoju ideju. Ne samo da imate podršku mentora iz područja znanosti i industrije već ste i finansijski potpomognuti. Preporučio bih prijavu svakomu tko želi razviti nešto svoje." Projekt: Rene - Uči bilo kuda, bilo kada", KOMPOT 2018., Blaž Jurišić

Završeno humanitarno božićno darivanje u organizaciji Studentskog zbora Akademije i Caritasa Đakovačko-osječke nadbiskupije

Tatjana ILEŠ

Ravnatelj Caritasa Đakovačko-osječke nadbiskupije, doc. dr. sc. Drago Tukara primio je u četvrtak, 9. veljače 2023. doc. dr. sc. Tatjanu Ileš, prodekanicu za razvoj održivosti u umjetnosti i kulturi Akademije za umjet-

nost u Osijeku, i Josipa Pratnemera, studenta i predsjednika Studentskog zbora. Studenti i djelatnici Akademije za umjetnost u Osijeku pokrenuli su od 13. prosinca do 31. siječnja akciju prikupljanja finansijskih sredstava za korisnike Caritasova Centra za prihvat beskućnika u Osijeku. Akcija, o kojoj su

doc. dr. sc. T. Ileš i J. Pratnemer razgovarali s doc. dr. Tukarom, provedena je u prostorima knjižnice Akademije, a održana je u sklopu Caritasove akcije "Veliko srce za male ljudje" koja se provodi tijekom došašća. Pri tom posjetu ravnatelj Tukara primio je sredstva koja su prikupljena u akciji, a riječ je

o iznosu od 266,80 € (2.010,18 kuna) te je uime Caritasa i korisnika Centra, kojih je trenutno 13, izrazio zahvalnost na uručenoj donaciji. Tijekom razgovora izražena je bila i želja za suradnjom u vidu održavanja umjetničkih radionica s korisnicima Centra za prihvat beskućnika.



Dan Filozofskog fakulteta

Beatriz BRKIĆ

Na Filozofskom fakultetu u Osijeku 10. veljače 2023. godine prigodnim je programom obilježen Dan Fakulteta. Program je otvoren pozdravnim govorom dekana prof. dr. sc. Ivana Trojana te rektora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera prof. dr. sc. Vlade Guberca koji je izrazio pozitivan stav o smjeru razvoja Filozofskog fakulteta. Dekan je u govoru istaknuo kako su najveća snaga fakulteta profesori i studenti čijim se radom i zalaganjem u znanstvenu zajednicu uspješno prenosi humanistička misao. Politika Filozofskog fakulteta unazad dvije godine usmjerena je na komunikaciju, suradnju i modernizaciju sastavnica Sveučilišta koja će se nastaviti odvijati zajedničkim snagama. Zaključno, dekan je najavio otvorenje izložbe studentkih radova koja je organizirana u suradnji s Akademijom za umjetnost i kulturu. Izložba umjetničkih radova studenata diplomske studije Akademije

za umjetnost i kulturu postavljena je u prizemlju Filozofskog fakulteta, a njezini su kustosi studenti Povijesti umjetnosti Filozofskog fakulteta pod mentorstvom Igora Loinjaka. Studenti 3. godine preddiplomske studije Povijesti umjetnosti, "kustosi na djelu" Eva Barišin i Karlo Prašnjak poželjni su dobrodošlicu na prvu izložbu studenata Akademije za umjetnost i kulturu, izrazili želju za novim projektima i aktivnom suradnjom te uveli prisutne u kiparske, slikarske, grafičke, multimedije i fotografске radove studenata. Mentor Igor Loinjak istaknuo je važnost pokretanja diplomske studije Povijesti umjetnosti čiji će kolegiji biti usmjereni na kustosku praksu i organizaciju izložbi koje su neophodne u obrazovanju i stručnom osposobljavanju povjesničara umjetnosti.

rada Filozofskog fakulteta za koju je zaslužan predan rad profesora i djelatnika. Dekanom su nagradom nagradene studentice Sara Rimac, Nikolina Živić, Ružica Trdin i Marija Milošević koje su u prethodnoj akademskoj godini ostvarile najvišu prosječnu ocjenu. Pohvala studentima za uspješnost po studiranju u godinama dodijeljena je Marini Davidović, Nikolini Živić, Mariji Milošević i Josipi Čabradi. Pohvala studentima za sudjelovanje u brojnim izvannastavnim aktivnostima dodijeljena je Eni Maurus, Vlatki Fapali i Amundi Bobonji. Drugi dio dodjele posvećen je nastavnicima koji su nagrađeni za najbolje ocjene u jedinstvenoj sveučilišnoj studentskoj anketi, nastavni i stručni rad te članu administrativnog osoblja za izuzetno zalaganje u radu. Izv. prof. dr. sc. Željko Pavić, prof. dr. sc. Sanja Runtić te doc. dr. sc. Tomislav Čurić najbolje su ocijenjeni nastavnici u jedinstvenoj sveučilišnoj studentskoj anketi. Nagrada za izuzetno zalaganje u radu dodijeljena je Mariju Vargi, voditelju Ureda za računovodstveno-finansijske poslove koji se posebno ista-

knuo kvalitetom svojih uspješnih radnih rezultata. Nagrada za stručni rad dodijeljena je izv. prof. dr. sc. Meliti Aleksi Vargi čija se glavnina znanstvene i nastavne djelatnosti odnosi na ovlađavanje njemačkim kao stranim jezikom. Nagrada za nastavni rad dodijeljena je prof. dr. sc. Goranu Remu koji je inovativnim nastavnim radom obogatio brojne generacije studenata Hrvatskoga jezika i književnosti.



DAN DOKTORATA AGROEKONOMIKE NA FAKULTETU AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI OSIJEK

Tihana SUDARIĆ

Drugi susret doktoranada iz agroekonomike održan je u četvrtak 2. veljače 2023. godine na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek. Susret je organiziralo Hrvatsko agroekonomsko društvo (HAED) koje je osnovano 1996. godine kada se uočila potreba za ujedinjenjem i zajedničkim djelovanjem agrarnih ekonomista. Svrlja je osnutka HAED-a promicati agroekonomsku i agrosocijalnu struku kao znanstvenu i nastavnu disciplinu, profesionalnu djelatnost i specijalnost pa s tim u svezi zastupa i štiti interes svih članova. Aktualna predsjednica Hrvatskog agroekonomskog društva prof. dr. sc. Tihana Sudarić izjavila je kako se Dan doktorata iz agroekonomike prvi put održao 2019. godine na Agronomskom fakultetu u Zagrebu, također u organizaciji Hrvatskog agroekonomskog društva, te da su ovi susreti doktoranada otvoreni skupovi gdje se izlažu teme doktorskih disertacija i mesta gdje se planiraju buduća istraživanja iz područja agroekonomike, stoga su dobrodošli svi koji zanimaju te teme.

Na Danu doktorata iz agroekonomike prezentirane su tri teme doktorskih disertacija. Teme su izlagali doktorandi: Maja Petrač, Ivan Janić i Gabriela Sušac. Prva tema "Matematičko programiranje kao alat u ekonomskoj analizi proizvodnje mlijeka u Republici Hrvatskoj" ima za cilj razviti ekonomski model na razini farme kako bi se omogućila analiza proizvodnje mlijeka na poljoprivrednim gospodarstvima u Republici Hrvatskoj. Glavne smjernice u doktoratu bit će na prilagodbi modela i definiranju tipičnih poljoprivrednih gospodarstava koji će adekvatno odražavati stanje u Republici Hrvatskoj. Rezultati modela trebali bi pomoći pri donošenju odluka i uspješnijem upravljanju na razini gospodarstava mlječnih krava promatrajući cjelokupno stanje te odrediti scenarije za ostvarenje profitabilnije, manje rizične i ekološki prihvatljivije proizvodnje mlijeka u Republici Hrvatskoj. Cilj druge teme "Utjecaj programa ruralnog razvoja na socioekonomsku stabilnost poljoprivrednih gospodarstava Vukovarsko-srijemske županije" jest ocijeniti različite aspekte sufinanciranja razvoja poljoprivrednih gospodarstava sredstvima programa ruralnog razvoja na njihovu socioekonomsku stabilnost kroz analizu ekonomske snage, modernizacije gospodarstava, sinergije s potpornim institucijama i životnih okolnosti. U trećoj temi "Primjena teorije vrijednosti, uvjerenja i normi u predviđanju ukupne ekonomske vrijednosti istarskog goveda" ciljevi su izračunati ukupnu ekonomsku vrijednost istarskog goveda i identificirati skupinu usluga ekosustava koja najviše doprinosi ukupnoj ekonomskoj vrijednosti istarskog goveda te ispitati model teorije vrijednost, uvjerenja i normi proširenog s varijablom udaljenosti od mjesta pružanja usluge u predviđanju UEV istarskog goveda. Dan doktorata okupio je agroekonomiske stručnjake s Fakultetom agrobiotehničkih znanosti Osijek, Agronomskog fakulteta u Zagrebu te Visokog gospodarskog učilišta u Križevcima koji su predložili daljnje smjernice, preporuke i savjete pri izradi doktorskih disertacija.



AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU, 25. SIJEČNJA 2023.

Dan otvorenih vrata AUK-a privukao i osvojio dvjestotinjak učenika iz Osijeka i regije

Igor TRETINJAK

U srijedu, 25. siječnja Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku održala je Dan otvorenih vrata, privukavši u svoje prostorije dvije stotine učenika osnovnih i srednjih škola iz Osijeka i regije. Iako je u Hrvatskoj i šire prepoznata kao jedna od žarišnih točaka u kojima se talenti kuju u odlične umjetnike i umjetničke pedagoge, Akademija za umjetnost i kulturu ne miruje, već otvara vrata novim mogućim studentima i umjetnicima sutrašnjice.

U srijedu, 25. siječnja Akademija je organizirala Dan otvorenih vrata, omogućivši učenicima osječkih osnovnih i srednjih škola da upiju djeličak radosne i kreativne radne atmosfere i upoznaju se sa

studijima koje bi sutra-preksutra mogli i sami studirati. Učenicima su se u Tvrdi predstavili Odsjek za kulturu, medije i menadžment i Odsjek za instrumentalne studije i kompoziciju s teorijom glazbe, dok su ih u sveučilišnom kampusu dočekali profesori i studenti Odsjeka za kazališnu umjetnost, Odsjeka za glazbenu umjetnost, Odsjeka za kreativne tehnologije i Odsjeka za vizualnu i medijsku umjetnost. U pomalo prilagođenom nastavnom programu, srednjoškolci su, među ostalim, pratili dio nastavnog sata studenata 1. godine Glume i lutkarstva, posjetili atelier Odsjeka za vizualne i medijske umjetnosti te Odsjeka za kreativne tehnologije,

knjižnicu i sat tamburice, dok su osnovnoškolci i sami postali dio umjetničko-pedagoškog procesa.

Od 9 do 19 sati, koliko je trajao Dan otvorenih vrata, osječku Akademiju posjetilo je dvjestotinjak djece iz Osijeka i šire regije: OŠ Ivana Filipovića iz Osijeka, Waldorfska škola Osijek; Škola primijenjenih umjetnosti i dizajna Osijek, učenici i maturanti osječkih gimnazija, gimnazije iz Belog Manastira i Vinkovaca; glazbenih škola iz Požege, Virovitice, Slavonskog Broda, Vinkovaca, Osijeka, Bjelovara, Đakova kao i nekoliko posjetitelja iz Osijeka, Karlovca i Koprivnice koji nisu bili dio organiziranih posjeta. Sasvim smo sigurni da se nakon ovog posjeta među tih dvjestotinjak školaraca krije nemali broj budućih studenata Akademije za umjetnost i kulturu.



TEMA BROJA

Znanstvena događanja na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu u akademskoj godini 2022./2023.

Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu u akademskoj godini 2022./2023. organizira niz znanstvenih i stručnih događanja simpozija, konferencija, skupova te gostujućih predavanja.

Od početka akademske godine održani su znanstveno-stručni skup unutar manifestacije "Strossmayerovi dani", znanstveni simpozij s međunarodnim sudjelovanjem povodom stogodišnjice enciklike "Ubi arcana Dei" zatim međunarodni simpozij "Identitet muškarca u svjetlu suvremenih rasprava o spolu i rodu" te niz gostujućih predavanja.

U 2023. godini Fakultet će znanstvenim događanjima obilježiti nekoliko važnih obljetnica pa će se tako, u suorganizaciji s Đakovačko-osječkom nadbiskupijom, Sveučilištem J. J. Strossmayera u Osijeku, Zavodom HAZU-a za znanstveni i umjetnički rad u Đakovu, Katoličkim bogoslovnim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, Teološkim fakultetom Sveučilišta u Ljubljani i Filozofskim fakultetom Osijek, 4. i 5. svibnja 2023. godine, održati međunarodni znanstveni simpozij "150 godina Vjesnika Đakovačko-osječke nadbiskupije" s predviđenih 28 izlaganja. "Vjesnik Đakovačko-osječke nadbiskupije" najstariji je vjerski časopis koji kontinuirano izlazi na hrvatskom jeziku, a koji je 1873. godine pokrenuo đakovački biskup J. J. Strossmayer pod nazivom "Glasnik". 31. svibnja 2023. godine obilježit će se i 30 godina postojanja znanstvenoga ča-

sopisa Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu "Diacovenija" koji je u nacionalnoj kategoriji najizvršnijih časopisa za područje humanističkih znanosti te se indeksira u bibliografskoj bazi SCOPUS. Znanstveni simpozij "Kanonički kaptol u Đakovu: 250 godina od ponovne uspostave do danas" planira se za 12. lipnja 2023. godine.

U svibnju, u kojem se obilježava

"Majčin dan" te mjesecu koji je na poseban način posvećen Blaženoj Djevici Mariji, nebeskoj majci, Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu organizira međunarodni znanstveni simpozij o majcama pod naslovom "Spasit će



se rađanjem djece." (1 Tim 2, 15). Simpozij će se održati 19. svibnja s planiranim 11 izlagачa koji će govoriti o ženi-majci u Pismu, o Mariji kao "majci Crkve", duhovnom materinstvu BDM (na Zapadu i Istoku), o majčinstvu kao neizrecivom daru milosti i ljubavi Božje, o važnosti majke za obiteljsku duhovnost, o majčinskoj ljubavi, o uzvišenosti i ljepoti majčinskoga odgoja, o majkama u hrvatskoj književnosti, zamjenjskom majčinstvu danas te filozofskom pogledu na pojmove "otac" i "majka" i drugim temama.

Nastavlja se i ciklus znanstvenih predavanja studenata koji su nedavno doktorirali te će do kraja akademske godine predavanja održati dr. sc. Pavao Mikulić s naslovom "Odgovni savez između obitelji i katoličke škole" (23. veljače 2023.), zatim 13. ožujka 2023. godine dr. sc. Ivan Benaković "Dinamizam imenovanja u Knjizi Otkrivenja" te dr. sc. Davor Senjan 17. travnja 2023. godine "Odgajati bogoslove za vjernost svećeničkom zvanju". Ove se godine nastavlja i niz znanstvenih predavanja pod naslovom "Lectio Strossmayer", a gostujući profesor 26. travnja 2023. godine bit će Dominik Terstrijep SJ, profesor s Newmanova instituta, privatnog švedskog rimokatoličkog sveučilišta.

Tradicionalno sredinom rujna u organizaciji s Đakovačko-osječkom nadbiskupijom održat će se znanstveno-stručni skup "Teološko-pastoralni seminar".

Međunarodni, znanstveni i stručni skupovi, konferencije i festivali na Filozofskom fakultetu u Osijeku

Stephanie Jug

Na Filozofskom fakultetu u Osijeku postoji duga tradicija širenja znanstvene i stručne misli na brojnim skupovima i konferencijama. Ta se tradicija povremeno nadopunjuje i događanjima festivalskog karaktera poput aktivnosti u sklopu Festivala znanosti, festivala povijesti KLIOFEST i mnogih drugih. Prvi trajni festival u organizaciji Fakulteta uspostavljen je 2021. godine - riječ je o Intermedijalnom festivalu književnosti PUnKT, koji se održava u suorganizaciji s Akademijom za umjetnost i kulturu u Osijeku, a posvećen je korelacijama među umjetnostima, u kojima polazno mjesto ima književnost i njezini kontakti s plesnim, likovnim, teorijskim, glazbenim, prevoditeljskim, filmskim i svim drugim umjetničkim tekstovima, sa studentskim potpisima i mentorskim supotpisima. PUnKT će i u jesen 2023. godine donijeti nove međumjentničke i medukulture susrete.

Među planiranim skupovima Fakultet se osobito ponosi skupovima koje uz stručno vodstvo zaposlenih nastavnika organiziraju studenti. U 2023. godini planiraju se dva stručna skupa studenata povijesti: Žene jučer, danas, sutra od 8. do 9. ožujka i Potencijal fortifikacijske arhitekture u povijesnim istraživanjima sredinom svibnja.

U razdoblju do kolovoza 2023. godine planira se održavanje

deset međunarodnih skupova, od kojih čak osam u suradnji s regionalnim, lokalnim i međunarodnim partnerima: 6. međunarodna konferencija Suvremeni izazovi u poučavanju jezika struke 23. - 25. veljače 2023. u suradnji s Udrugom nastavnika jezika struke na visokoskolskim ustanovama, Međužupanijski stručni skup pedagoga Odgoj i kultura slobodnog vremena 13. - 17. veljače 2023. godine u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje, 9. Dani Josipa Kozarca u Lipovljanim 17. ožujka 2023. u suradnji sa Šumarskim fakultetom u Zagrebu i drugim istaknutim institucijama, 1st PhotosynthOS Conference 24. - 25. travnja 2023. u suradnji s Pojoprivrednim institutom Osijek i drugim istaknutim institucijama, 150. godina Vjesnika Đakovačko-osječke nadbiskupije 4. - 5. svibnja 2023. u organizaciji Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu, znanstveni skup Lida 24. - 26. svibnja 2023. u suradnji sa Sveučilištem u Zadru i Rutgers University u SAD-u, XXXVII. međunarodni znanstveni skup HDPL-a Jezik i migracije 15. - 17. lipnja 2023. godine u suradnji s Hrvatskim društvom za primijenjenu lingvistiku te Međunarodni kulturno-povijesni simpozij Mogersdorf 4. - 7. srpnja 2023. godine u organizaciji udruge Schlösslverein Mogersdorf.

U prvom su dijelu godine u to planirana i tri međunarodna skupa organizirana u sklopu kompetitivnih istraživačkih

projekata: Filozofija na razmeđu srednjoeuropske i mediteranske tradicije i Društva i bolesti. Odgovori na zdravstvene krize u modernoj i suvremenoj povijesti u travnju 2023. godine te znanstveni skup DECriS 22. - 23. svibnja 2023. godine.

Od rujna do prosinca 2023. godine planirano je daljnjih devet znanstvenih i stručnih skupova, od kojih neki već bilježe tradiciju održavanja, poput skupa povodom Svjetskog dana filozofije, Interdisciplinarnog kongresa Centra za interdisciplinarna istraživanja, skupa Komunikacija i jezik te Krležinih dana koji će u 2023. godini obilježiti impresivnih 34. godina održavanja.

Zaposlenici Fakulteta potiču se kontinuirano razvijati kulturu razmjene znanja i iskustava uz postavljanje jasnih ciljeva i definiranje konkretnih rezultata i zaključaka skupa. Takvu je kulturu moguće postići isključivo uz razvijanje otvorene znanosti, vještine dijaloga i spremnosti za suradnički odnos s mladim znanstvenicima i studentima, kao i uspostavljanje partnerskog odnosa sa širom zajednicom.

Sve aktualne informacije o skupovima, konferencijama i festivallima pratite na mrežnim stranicama Fakulteta: <https://www.ffos.unios.hr/>. Detaljne informacije, planirane skupove i izvešća s održanih skupova dostupna su na Znanstvenom portalu: <https://www.ffos.unios.hr/znanstveni-portal/>.

Organizacija skupova različitih događanja na

Autori: Ivana LAUŠ, Jurislav BABIĆ



Međunarodni, znanstveni i stručni skupovi, konferencije i festivali na Ekonomskom fakultetu u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku bio je domaćin poznatim međunarodnim, znanstvenim i stručnim skupovima i konferencijama u 2022. godini. Tradicionalno se svake godine organiziraju tri međunarodne znanstvene konferencije:

- Interdisciplinary Management Research (IMR)**
- Interdisciplinary Management Research (IMR)**
- Region, Entrepreneurship, Development (RED)**

Međunarodna znanstvena konferencija Region, Entrepreneurship, Development održana je na Ekonomskom fakultetu 9. i 10. lipnja 2022. godine. Konferencija je okupila 169 autora iz zemlje i inozemstva s ukupno 56 radova. Ciljevi su konferencije: inaugurirati nove modele i spoznaje u menadžmentu, uključiti u proaktivnu suradnju vodeću znanstvenu i gospodarsku zajednicu, promovirati rješavanje značajnih problema menadžmenta u svim djelatnostima gospodarstva kroz interdisciplinarni pristup te povezati, razmijeniti iskustva i osnažiti međunarodnu suradnju znanstvenika/istraživača. Planirano je održavanje IMR konferencije i u 2023. godini i to od 28. do 30. rujna.

- Region, Entrepreneurship, Development (RED)**
- Business Logistics In Modern Management (BLMM)**
- Business Logistics In Modern Management (BLMM)**

Business Logistics In Modern Management međunarodna je znanstvena konferencija kojoj je cilj okupiti znanstvenike i stručnjake koji se bave problemima logistike i distribucije proizvoda i usluga u svrhu razmjene stručnih i znanstvenih ideja. Dana 6. i 7. listopada 2022. godine na Ekonomskom fakultetu u Osijeku spomenuta kon-



ova, manifestacija i PTFOS-u u 2022 i 2023.

ćale zanimljive pokuse koje su učenici samostalno izvodili pod nadzorom nastavnica, asistenta i tehničkog osoblja PTFOS-a. Također, dana **3. svibnja 2022.** na PTFOS-u su se održale radionice, predavanja i izložili posteri na temu Život u sklopu **Festivala znanosti**. A Dana **9. prosinca 2022.** održana je i **6. Noć znanosti na PTFOS-u**, gdje su profesori i asistenti sa studentima osmislili i ove godine niz zanimljivih i poučnih radionica koje su ponajprije bile namijenjene učenicima srednjih škola, mogućim budućim studentima PTF-a i mladim znanstvenicima, a i široj javnosti. Ukupno je održano deset različitih radionica.

U 2022. godini održane su sljedeće konferencije u organizaciji PTFOS-a:

-**Medunarodni znanstveno-stručni skup 19. Ružički dani "Danas znanost - sutra industrija"** koji se tradicionalno održao u Vukovaru, u sjecanju na istaknutog hrvatskog znanstvenika i nobelovca Leopolda (Lavoslava) Ružičku, od 21. do 23. rujna 2022. Na Skupu ukupno je održano pet plenarnih, četiri pozvana, 14 sekcijskih i dva sponzorska predavanja te 131 posversko priopćenje od preko 600 autora iz 18 država. Važno je istaknuti i to da se od 2008., u okviru Ružičkih dana, održava i **Susret mladih kemičara** u sklopu kojeg učenici srednjih škola iz Republike Hrvatske i susjednih država predstavljaju svoje radove iz područja kemije. Na ovogodišnjem, **8. Susretu mladih kemičara**, održano je 12 izlaganja.

-**9. međunarodna konferencija VODA ZA SVE** koja se održala u Osijeku 19. i 20. svibnja 2022. godine u Osijeku, povodom Svjetskog dana voda i pod sloganom "Podzemne vode - učimimo nevidljivo vidljivim". Tijekom dvodnevne Konferencije, više od tri stotine autora iz Hrvatske i susjednih zemalja prezentiralo je ukupno 32 usmena i 58 posverskih priopćenja razvrstanih u šest tematskih cjelina. Također, tijekom svečanog otvaranja Konferencije dodijeljene su nagrade za najbolji studentski rad i najlepšu studentsku fotografiju na temu vode.

-**3. međunarodni znanstveno-stručni skup FOOD INDUSTRY BY-PRODUCTS** koji se održao u auli Sveučilišta 29. kolovoza 2022. Ukupno 113 autora iz 10 zemalja prezentiralo svoje radove na temu obrade različitih nusproizvoda prehrambene i srodnih industrija u obliku 3 plenarna predavanja, 5 pozvanih predavanja, 9 usmenih priopćenja i 15 posverskih priopćenja. U sklopu skupa održana je i promocija znanstvene monografije "Neke mogućnosti iskorištenja nusproizvoda prehrambene industrije - Knjiga 4."

-**2. međunarodna studentska GREEN konferencija** koja se povodom Međunarodnog dana bioraznolikosti, održala u Osijeku 2. i 3. lipnja 2022. Iznimno interes i značaj ove jedinstvene studentske ekološke konferencije potvrđuje sudjelovanje više od četiri stotine studenata i njihovih nastavnika-mentoriza, iz Hrvatske i susjednih zemalja, koji su okupljeni u zajedničkom cilju, putem 57 usmenih i 66 posverskih priopćenja pre-

zentirali rezultate svojih znanstvenih i stručnih istraživanja usmjerenih na ublažavanje klimatske krize.

U 2023. godini planirane su sljedeće konferencije:

1. **Europska GREEN konferencija (EGC 2023)** koja će se održati u Vodicama, Hrvatska, od 23.-26.05.2023. Prva Europska GREEN konferencija održava se u cilju razmjene znanja i povezivanja znanstvenika i stručnjaka te naglašavanja nužnosti primjene višesdisciplinarnog pristupa u zaštiti okoliša i ostvarivanju smjernica održivog razvoja. Prvu Europsku GREEN konferenciju organizira Međunarodno udruženje znanstvenika i stručnjaka za zaštitu okoliša (IAESP) i Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek uz potporu mreže partnerskih institucija.

14. **međunarodni znanstveno-stručni skup HRANOM DO ZDRAVLJA** koji će se održati u Osijeku 14. i 15. rujna 2023. godine. Cilj Skupa je kao i svih dosadašnjih godina okupiti eminentne stručnjake iz akademске zajednice i industrije, kao i sve druge kojima su u fokusu interesa hrana, utjecaj hrane na zdravlje te zdravi stilovi života.

6. "Škola kemije na PTF-u" sudjelovanje PTFOS-a u Festivalu znanosti u 2023. koji će se održati od 24. do 29. travnja 2023., s temom PRIRODA I DRUŠTVO

7. **Noć znanosti na PTFOS-u** Detaljnije informacije o skupovima PTFOS-a nalaze se na <http://www.ptfos.unios.hr> pod "Skupovi".



Aktivnosti Odjela za biologiju - skupovi, manifestacije i ostala događanja

Tanja ŽUNA PFEIFFER

Nastavnici i studenti Odjela za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i ove su akademske godine uključeni u razne događanja usmjerenih na dijemanje znanstvenih i stručnih istraživanja, a posebice na edukaciju i podizanje svijesti mlađih naraštaja o važnosti poznavanja i odgovornog postupanja prema svijetu koji nas okružuje.

Godinu smo započeli zanimljivim radionicama za najmlade. U ZOO vrtu Osijek održana je radionica pod nazivom "Bundevidjada", u OŠ Nikole Andrića u Vukovaru i OŠ Mladost u Osijeku radionice pod nazivom "Misterij riješi, lubanju ne pogriješi!", a s djecom iz vrtića Sjenčica, radionica "Zasadi stablo - ostavi trag". Za srednjoškolce, polaznike Katoličke gimnazije u Požegi održana je radionica pod nazivom "Biološki važni procesi". Djeca različite dobi rado posjećuju laboratorije Odjela za biologiju pa su nas i ove godine posjetili učenici Gimnazije u Požegi i OŠ Kneževi Vinogradi.

Aktivnosti nastavnika i studenata Odjela za biologiju usmjereni su i na edukaciju učitelja i nastavnika biologije. Prošle akademske godine u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje Podružnica Osijek održan je **Međužupanijski stručni skup za učitelje i nastavnike biologije pod nazivom "Znanstvena postignuća u biologiji".**

S obzirom na epidemiološku situaciju, skup je održan online putem Zoom platforme. Skup je prisustvovao preko 250 nastavnika biologije osnovnih i srednjih škola iz svih pet slavonskih županija. Kako bi se osiguralo kontinuirano usavršavanje učitelja i nastavnika, skup će se održati i ove godine, odnosno 20. veljače i to u prostorima Odjela za biologiju. Na državnom stručnom skupu za učitelje i nastavnike biologije pod nazivom "Neurobiološki aspekti odgoja i obrazovanja" održano je predavanje "Kreativci misle mozgom ili srcem?", a na kongresu 5. Dani obrazovnih znanosti pod nazivom "Kako poticati dobrobit u odgojno-obrazovnom okružju u izazovnim vremenima" predstavljeni su rezultati istraživanja pod naslovom "Stručno usavršavanje učitelja u funkciji unapređe-

nja nastave biologije". Za članove udruge DUHOS održano je predavanje pod nazivom "U potrazi za učinkovitim učenjem", te za male i srednje poduzetnike, a na poziv Centra za poduzetništvo iz Osijeka, predavanje "Ecological footprint - competitive advantage for tourism SME-s".

Međutim, Odjel za biologiju kontinuirano educira i svoje djelatnike te će na Odjelu **15. veljače 2023.** godine Davor Šego, mag. ing. agr. održati radionicu "Edukacija o sustavu Turnitin za provjeru autentičnosti radova", a **16. veljače 2023. godine** radionica "Pristupi vrednovanja za aktivno kognitivno i metakognitivno uključivanje studenata u nastavni proces" pod vodstvom izv.prof. dr.sc. Irene Labak.

Osim što nastavnici i studenti rezultate svojih istraživanja predstavljaju na različitim domaćim i međunarodnim skupovima, često sudjeluju i u organizaciji istih. Tako je proteklih godina Odjel za biologiju sudjelovao u organizaciji različitih **međunarodnih znanstveno-stručnih skupova** kao što su "Kopački rit - jučer, danas, sutra", "Voda za sve", "Hranom do zdravlja", "Ružički dani", zatim međunarodne studentske "GREEN" konferencije i "Dana mladih istraživača". Od ove godine Odjel je suorganizator i konferencije "International Workshop Eurasian Spoonbill International Expert Group (ESIEG) - Strengthen spoonbill network towards Eastern Mediterranean countries"

koja je održana od 3. do 7. listopada 2022. godine u Zadru, 1. Europske GREEN konferencije (23. - 26. svibnja 2023., Vodice), 1st PhotosynthOS Conference (24. - 25. travnja 2023., Osijek) te Festivala održivosti.

Također, nastavnici i studenti Odjela za biologiju svake godine aktivno sudjeluju u različitim događanjima vezano uz popularizaciju znanosti te organiziraju predavanja i radionice u okviru Festivala znanosti te manifestacije Tjedan mozga u čijoj organizaciji i sudjeluje.

Ove godine obilježit će se desetogodišnjica provedbe projekta popularizacije znanosti "Biologija". U sklopu projekta na Odjelu za biologiju će se **22. travnja 2023. godine** održati različite radionice, a znanstveno-popularna predavanja održavat će se u školama ili u obliku Science Cafè-a tijekom trajanja projektnih aktivnosti odnosno od ožujka do lipnja. Osim toga, 06. svibnja Odjel će otvoriti svoje laboratorije svim zainteresiranim kroz manifestaciju **Dan otvorenih vrata**.

Svim aktivnostima koje kontinuirano provodi Odjel pokazuje svoju povezanost sa sredinom u kojoj se razvija, svoju otvorenost za ostvarivanje suradnje i transfer znanja, te uvijek iznova potvrđuje da je poželjno mjesto studiranja. Pozivamo Vas da pratite događanja i aktivnosti Odjela za biologiju na našim mrežnim stranicama, društvenim mrežama i obavjesniku!



ferencija održana je 22. put zaredom. Konferencija je okupila 68 autora iz ukupno sedam zemalja, a prezentirano je i objavljeno 28 radova. Konferencija se planira tradicionalno održati u listopadu i 2023. godine.

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku također je u suradnji s partnerima i sponzorima, od 27. do 29. travnja 2022. održan osmi popularizacijski simpozij kreativne industrije: Kreativna riznica pod temom "Vodikova kreativnost". Program je obuhvatio 27 programskih sadržaja i 107 izvođača. Kreativna riznica planira se održati i u travnju 2023. godine s još bo-

gatijim programom. Osim navedenih godišnjih znanstvenih konferencijskih festivala, na Ekonomskom fakultetu u Osijeku u 2023. godini planiraju se dva interkatedarska skupa: MIKET-OS (Konferencija katedri za ekonomsku teoriju i općenu ekonomiju) te XXII. Interkatedarski skup svih katedri za financije okuplja sve članove katedri za financije svih ekonomskih fakulteta u Republici Hrvatskoj (Dubrovnik, Split, Rijeka, Opatija i Zagreb) te članove katedri za finansije ekonomskih fakulteta iz Bosne i Hercegovine (Sarajevo i Mostar), a održat će se 5. svibnja 2023. godine (petak) na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. U okviru programa planira se rasprava o studijskim programima s naglaskom na probleme i izazove financije i kolegija iz područja financija, daljnje unapređivanje suradnje te upoznavanje mladih kolega/kolega (asistenata) sa svim članovima katedri za financije u Republici Hrvatskoj i Bosni Hercegovini. U planu je i objavljivanje zajedničke znanstvene knjige do kraja 2023. godine.

Filip ANIĆ, Ivan VRDOLJAK,
Davorin PENAVA,
Matea PELIVANOVIĆ
Ivana ŠANDRK NUKIĆ

Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek sudjeluje u organizaciji nekoliko, sad već tradicionalnih, znanstvenih i stručnih skupova i aktivnosti koje se provode u prostorijama fakulteta, ali i izvan njega, najčešće kod nekog od organizacijskih partnera.

Jedna od najstarijih takvih manifestacija su skupovi Hrvatskog društva za mehaniku, u kojem su aktivni članovi profesori i djelatnici sa Zavoda za tehničku mehaniku GRAFOS. Jednom godišnje članovi HDM organiziraju domaći stručno-znanstveni skup naziva Susret Hrvatskog društva za mehaniku, a svake treće godine domaći skup izostaje jer HDM organizira međunarodni znanstveni skup. Takav skup, 10th International Congress of Croatian Society of Mechanics (10thICCSM) održan je zadnji put prošle godine u Puli, od 28. do 30. rujna 2022. g. U njegovoj organizaciji sudjelovali su osječki profesori izv. prof. dr. sc. Davorin Penava i izv. prof. dr. sc. Ivan Kraus. U okviru su skupa bila održana i dva minisimpozija, i to: Natural Hazards and Resilience of Masonry Structures te Risk assessment and resilience estimation of civil engineering structures and systems. Uz renomirane profesore iz zemlje i inozemstva, za organizaciju prvog simpozija posebno se angažirao izv. prof. dr. sc. Davorin Penava, dok je u organizaciji drugog od tih dvaju simpozija važan doprinos dala profesorica prof. dr. sc. Marijana Hadzima-Nyarko. U kontekstu potresa u Hrvatskoj, čije su posljedice i dalje aktualna tema, a osobito u svjetlu nedavnih potresnih događanja u Turskoj, neosporna je važnost ovih tema i diseminacije novih spoznaja kako bi znanost dala svoj doprinos inženjerskoj struci i podržala njezin razvoj.

Osobito dragе konferencije koje GRAFOS organizira svakako su znanstveni skupovi povodom otvaranja i zatvaranja znanstvenih projekata u kojima Fakultet sudjeluje. Tijekom prošle godine, na završnim konferencijama projekta GReENERGY i ReCoTiP prezentirani su vrijedni rezultati koje su ti projekti stvorili u području energetske učinkovitosti i održivog urbanog životnog područja odnosno armiranobetonских elemenata i sustava s otpadnim prahom automobilskih guma. Već u ožujku očekuje nas završna konferencija projekta PRAG, na kojoj ćemo imati priliku čuti o budućem modelu stručne prakse studenata GRAFOS-a.

Važno je reći da GRAFOS već godinama nastoji podržati i napraviti mlađih istraživača. Kao član Udruge hrvatskih građevinskih fakulteta, redovito sudjeluje u organizaciji znanstvenog skupa mlađih istraživača, a prošlogodišnji susret održan je upravo u Osijeku u prostorima Fakulteta. Radi se o 9. skupu mlađih istraživača iz područja građevinarstva i srodnih tehničkih znanosti naziva Zajednički temelji, koji je održan od 28. do 30. rujna 2022. godine. Ova konferencija je usmjerenja na podršku i razmjenju znanja između mlađih znanstvenika iz Zagreba, Osijeka, Splita, Rijeke i Mostara, a cilj joj je educirati mlade znanstvenike u znanstveno-istraživačkom radu kao i stvoriti jake veze između sudionika. Zato



Međunarodni, znanstveni i stručni skupovi, konferencije i festivali na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu





uz radni dio, konferencija uviđek uključuje i druženje sudionika u neformalnom okruženju kako bi potaknula njihovu buduću suradnju i zajedničko suočavanje s profesionalnim i znanstvenim izazovima. U tu svrhu, za sudionike je jesen organiziran izlet u Baranju, ali i obilazak gradilišta novog osječkog stadijona, koji je trenutno jedno od najatraktivnijih aktivnih gradilišta u državi.

Fotografija 1 Stadion

U organizaciji Zajedničkih temelja GRAFOS će sudjelovati i ove godine, ali u međuvremenu ispred sebe ima organizaciju još jednog tradicionalnog skupa namijenjenog mladićima, a to je ISUCSES. Naime, Udruga studenata građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek (SGFOS), još od 2013. godine, s izuzetkom pandemijskog razdoblja, svake godine organizira međunarodnu studentsku konferenciju International Summer Conference of Civil Engineering Students - ISUCSES. Konferencija ISUCSES jest znanstveni skup namijenjen isključivo studentima preddiplomskog i diplomskog studija građevinarstva i drugih tehničkih fakulteta, a do sada su uz hrvatske studente na konferenciji sudjelovali i studentski timovi iz Rumunjske, Sjeverne Makedonije, Egipta, Srbije, Grčke i Sjedinjenih Američkih Država.

Fotografija 2 Sudionici

Konferencija ISUCSES je natjecateljskog tipa, a timovi se natječu u dvije kategorije. Prva kategorija je izlaganje vlastitih znanstveno-istraživačkih radova, koji su ujedno i uvjet prisustovanja konferenciji. Druga kategorija natjecanja je izrada modela od balze, koji predstavljaju konstrukcije visokogradnje. Svrha ovog natjecanja je osmi-

sliti konstrukciju otpornu na seizmičko djelovanje, čime se potiče studente na primjenu stečenog znanja iz područja statike, stabilnosti konstrukcija, dinamike konstrukcija te potresnog inženjerstva. Modeli se ocjenjuju s obzirom na estetiku, masu i izdržljivost na seizmično djelovanje. I znanstvene rade i modele od balze ocjenjuju profesori i asistenti GRAFOS. Udruga SGFOS, uz potporu Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek, već se priprema za konferenciju u srpnju, čime će obnoviti tradiciju prekinutu 2019. godine.

Fotografija 3 Modeli od balze

Za podizanje svijest o važnosti znanosti i tehnologije među mlađima ali i općom populacijom svakako je važno sudjelovanje Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek na Festivalu znanosti. Tijekom prošlogodišnjeg Festivala znanosti, od 2. do 7. svibnja 2022. godine, na Fakultetu je održano tri predavanja, pet radionica i devet prezentacija postera s temom Život. Učenici i studenti su na predavanjima saznali o optimizacijskim problemima u svakodnevnom životu, razvoju autocesta i novom životu Stare Pekare. Prezentacije postera su prikazale životne cikluse gradevine, mostova, kućica na drveću, potresno aktivnih područja, rijeka, kuća od blata, život bakterija u betonu i umjetnu inteligenciju u građevinskom projektu. Radionice su bile posebno zanimljive, jer su učenici učili o statici u svakodnevnom životu, izradili kuću od blata i testiranju nosivosti makete mosta. Studenti su se također natjecali u PUB Kvizu iz arhitekture i života. Ove godine, Festival znanosti bit će održan od 24. do 29. travnja 2023. godine, pod naslovom "Priroda i društvo", a GRAFOS očekuje još više učenika, studenata i zainteresirane javnosti koji će se pridružiti ovom izvanrednom događaju.

Na kraju, iako nije riječ o znanstvenim i stručnim skupovima, ali se radi o stvaranju prilike za njihovo jačanje u budućnosti, treba reći da se djelatnici Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek kontinuirano trude popularizirati znanost i promicati edukaciju djece i mladih u području građevinstva i arhitekture. U tom smislu Fakultet je sudjelovao na Smotri Sveučilišta, tijekom koje su studenți predstavljali svoje radove, a maturantima su ponudeni i motivacijski video uradci, virtualna šetnja Fakultetom te iskustva bivših studenata. GRAFOS je s nekoliko drugih sastavnica našeg Sveučilišta sudjelovalo u ostvarenju STEM parka i učila kroz projekt Kreativna STEM revolucija, a djelatnici Fakulteta često organiziraju poučne radionice. Radionica "Mostovi od Balze" održana je 21.12.2022. u sklopu Dana otvorenih vrata GRAFOS, a radionice: "Mostovi od Špageta", "Zgradotres" i "To je A!" održane su od 3. do 5. siječnja 2023. tijekom Zimske kreativne škole "Graditelji". S obzirom na postojeći interes i važnost takvog rada s djecom i mladima, to će sigurno biti pravac koji će GRAFOS i nadalje držati u svrhu stvaranju budućih inženjera i znanstvenika u području građevinarstva i arhitekture.

KIFOS - organizacija 1. studentske međunarodne konferencije "Važnost interdisciplinarnosti u sportu"

Marin MARINOVIC

Studentska sekcija za znanost KIFOS na Kineziološkom fakultetu Osijek svojim je radom započela u studenom 2021. godine na inicijativu nekoliko studenata, a u cilju razvoja znanosti i edukacije te prijenosa teorijskih i praktičnih znanja. Tijekom akademске 2021./2022. godine Sekcija KIFOS organizirala je nekoliko pozvanih predavanja i "Journal clubova". Predavanja su organizirana u cilju dovodenja vrhunskog stručnjaka u određenom području koji bi znanstvene ili praktične spoznaje podijelio svim polaznicima predavanja. "Journal clubovi" organizirani su radi razmatranja pojedine aktualne teme tako da svatko može predstaviti jedan pripremljen rad iz tog područja. Kineziološki fakultet Osijek prepoznao je vrijednost studentskog udruženja te je Studentska sekcija za znanost KIFOS i službeno osnovana 25. siječnja 2023. godine.

Članovi Studentske sekcije za znanost KIFOS aktivno sudjeluju na domaćim i inozemnim kongresima i konferencijama, surađuju s drugim studentskim udrugama te se aktivno uključuju u humanitarne aktivnosti i odazivaju na pozive radijskih ili televizijskih emisija. Plan je svakako aktivnije uključivanje u volontiranje u lokalnoj zajednici kako bi bili prepoznatljivi i te aktivnosti kineziologa volontera. Također, članovi Sekcije sudjeluju u nekoliko internih projekata u suradnji s profesorima Fakulteta te se planira objava radova u uglednim znanstvenim časopisima. Sekcija pozdravlja nove članove i ideje, a ako tko želi prošiti vlastito znanje, održati predavanje, pokrenuti projekt ili treba pomoći za provedbu postojećeg, Studentska sekcija za znanost KIFOS otvorena je tim mogućnostima i interesima stu-



Studentska sekcija za znanost KIFOS
Student section for science KIFOS

1. MEĐUNARODNA STUDENTSKA KONFERENCIJA "VAŽNOST INTERDISCIPLINARNOSTI U SPORTU"

17. - 18. ožujka 2023.

Građevinski i arhitektonski fakultet u Osijeku
Vladimira Preloga 3, 31000, Osijek

Organizatori:



denata.

Ideja organizacije 1. Studentske međunarodne konferencije "Važnost interdisciplinarnosti u sportu" proizšla je kao produkt kvalitetnih studentskih radova, nagrada i povala studentskih radova i izlaganja na konferencijama te pozitivnih reakcija na dosadašnji rad Sekcije. Cilj je konferencije omogućiti studentima, trenerima i svim zainteresiranim prenošenje novih spoznaja iz znanosti i prenošenje iskustva iz prakse. Zbog toga se organizira dvodnevna konferencija unutar koje će prvi dan renomirani znanstvenici iz različitih područja predstaviti aktualne znanstvene spoznaje, dok će drugi dan

konferencije biti rezerviran za vrhunske stručnjake kojima je cilj prenošenje osobnog iskustva iz prakse budućim i sadašnjim djelatnicima u sportu. Organizacijski tim Konferencije čine: Rita Šolaja (2. godina diplomskog sveučilišnog studija Kineziološke edukacije), Sara Aščić (2. godina diplomskog sveučilišnog studija Kineziološka edukacija), Nikolina Užnik (1. godina diplomskog sveučilišnog studija Kineziološka edukacija), Jana Gregurić (3. godina prijediplomskog sveučilišnog studija Kineziologija), Blago Čepo (3. godina prijediplomskog sveučilišnog studija Kineziologija), Ivan Paravac (3. godina prijediplomskog sveučilišnog studija Kineziologija) i

ODRŽANA 19. ZIMSKA ŠKOLA FIZIKE ZA UČENIKE OSNOVNIH ŠKOLA



U subotu 4. veljače na Odjelu za fiziku održana je 19. Zimska škola fizike za učenike osnovnih škola. Organizatori Zimske škole i ove su godine bili Odjel za fiziku, Agencija za odgoj i obrazovanje, Županijsko stručno vijeće učitelja fizike Osječko-baranjske županije te studentska udružba mladih astronomi Tadris. Zimska škola okupila je stotinjak sudionika: učenika, učitelja te studenata Odjela za fiziku koji su uz mentorstvo učiteljica fizike osnovnih škola vodili učeničke radionice.

Tema ovogodišnje Zimske škole bila je gibanje koje su učenici proučavali na trima pripremljenim radionicama. Na radionici "Gibajmo se" učenici su se kretili na različite načine (stopalom pred stopalom, trčći, hodajući u natrag...) te bilježili vremena koja su im potrebna kako bi pre-

li zadane udaljenosti, a na temelju mjerjenja grafički prikazivali svoja gibanja. Na radionici "Simulacije i jednoliko gibanje" učenici su ispitivali različita gibanja pomoću GeoGebrinih apletata, a radionica "Programirati ili ne" bila je višedisciplinarna. Ovdje su učenici prvo programirali Micro:bit koji je služio za upravljanje autića čije su gibanje snimili, a potom analizirali snimku i grafički prikazali gibanje autića. Nakon održanih radionica, učenici su jedni drugima predstavili svoje rezultate i time zaokružili kratak istraživački proces započet na radionicama. Istovremeno s učeničkim radionicama održala se i radionica "Novi tipovi zadataka" za učitelje koji su dobili najnovija saznanja iz edukacijske fizike koja će moći primijeniti u neposrednoj nastavi.

STRUČNI SKUPOVI I FESTIVALI U GRADSKOJ I SVEUČILIŠNOJ KNJIŽNICI OSIJEK

Merien HADROVIĆ/
Siniša PETKOVIC

Kao matična narodna knjižnica grada Osijeka i Osječko-baranjske županije te matična sveučilišna i znanstvena knjižnica Sveučilišta u Osijeku, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek brine se o širokom rasponu korisničkih potreba. Stoga osim osiguravanja literature za obrazovanje, znanstveno-istraživački rad i razonodu, razvijanja programom i usluga te rada na osmišljavanju kulturno-promotivnih aktivnosti, Knjižnica sudjeluje u organizaciji nekoliko dugogodišnjih manifestacija, festivala, kao i stručnih i znanstvenih skupova. U suradnji s Društvom knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema, Muzejom Slavonije Osijek i Komisijom za zavičajne zbirke Hrvatskog knjižničarskog društva, svake druge godine Knjižnica organizira okrugli stol pod nazivom "Zavičajni fondovi i zbirke u knjižnicama panonskog prostora" u cilju održavanja kontinuiteta okupljanja i povezivanja knjižničara koji se bave problematikom zavičajnih zbirki, otkrivanja bogatstva zavičajnih zbirki Slavonije, Baranje i Srijema, razmjene iskustava vezanih uz digitalizaciju i promociju zavičajne grade, kao i poveziva-

nja zavičajnih zbirki kroz zajedničke projekte pojedinih knjižnica i suradnju s drugim baštinskim ustanovama. Tako je 16. rujna 2021. godine u Muzeju Slavonije Osijek održan 4. okrugli stol pod nazivom "Zavičajni fondovi i zbirke u knjižnicama panonskog prostora: riznice zavičajne prošlosti", dok je 5. okrugli stol u pripremi, a održat će se u rujnu u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek. Još jedna uspješna suradnja s Društvom knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema rezultirala je organizacijom virtualnog stručnog skupa "Na dobrom glasu: uloga službenih glasila regionalnih knjižničarskih društava i znanstveno-stručnih časopisa u razvoju knjižničarske struke" koji je održan 4. svibnja 2022. godine. Ciljevi organizacije tog stručnog skupa uključivali su povezivanje i razmjene iskustava članova uredništva, promocije i popularizacije glasila i časopisa iz područja informacijskih znanosti. Glavnih urednika časopisa raspravljali su o ulozi službenih glasila regionalnih knjižničarskih društava i znanstveno-stručnih časopisa u razvoju knjižničarske struke, kao i o redovnom poslovanju i planovima za daljnji rad i razvoj. Festival slike "Čuvati priču" projekt je Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek koji objedinjuje edukativnu,



terinskom jeziku, lijepo čitanje naglas, kojim su predstavljeni hrvatski, albanski, mađarski, njemački, rusinski, ruski, slovački jezik i esekerski govor.

"Dani austrijske kulture" više od jednog desetljeća održavaju se u Osijeku. Može se reći da postali svojevrsnom tradicijom u Gradu na Dravi. Program uključuje raznolika kulturna događanja, kao što su koncerti, književni susreti, izložbe, revije, filmovi i mnogi drugi. "Dane austrijske kulture u Osijeku" svake godine u listopadu ili studenom organizira Austrijski kulturni forum Zagreb s Austrijskom čitionicom Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, Odsjekom za njemački jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Osijeku, Gradom Osijekom, HNK-om Osijek, Muzejom likovnih umjetnosti Osijek i Kinematografima Osijek. Svake su godine na programu raznolika kulturna događanja, a bliske povijesno-kultурне veze između Austrije i Slavonije upravo su do danas vidljive u Osijeku i ovoj regiji.

Svojim korisnicima, djelatnicima i kolegama, Knjižnica je i ove godine pripremila brojne dobro poznate, ali i neke nove programe te ovim putem poziva sve zainteresirane da redovno prate događanja u Knjižnici putem društvenih mreža i službene mrežne stranice, ali isto tako pozivamo vas da nas i redovno posjećujete.

Medunarodni, znanstveni i stručni simpoziji, konferencije i kolokviji na AUK-u

Jasminka NAJČER SABLJAK

Akademija za umjetnosti i kulturu u Osijeku umjetnička je i znanstvena sastavnica Sveučilišta koja dulji niz godina organizira međunarodne znanstveno-umjetničke skupove u cilju promicanja interdisciplinarnosti u umjetnosti i znanosti što ju čini jedinstvenom u okruženju. Ove akademske godine, točnije 3. veljače održan je umjetnički i znanstveni simpozij pod nazivom *Umijeće i/ili učenje scenskog govora i glasa*. Središnja tema bila je scenski govor i glas s praktičnog, umjetničkog gledišta. Namijenjen je bio umjetnicima i znanstvenicima kao i svima koji se bave teorijom i praksom scenskog govora i glasa ili javnog govorjenja. Jedan od ciljeva bio je uspostaviti dijalog stručnjaka koji se bave pitanjima vezanim uz scenski govor i glas. Na skupu se željelo raspraviti o pristupu studentima, posebice novim naraštajima, i izazovima s kojima se suvremenim pedagozijom susreću na tom području te dobiti odgovore na pitanja koliko su važni teorija i literatura, a koliko praksa te utječe li izbor materijala na kojima se studira govor i glas na



kvalitetu i rezultate nastave. U predavanjima i raspravama stručnjaka tematizirala su se poučavanja scenskog govora i glasa na glumačkim školama – u kojoj mjeri su zastupljene teorija i literatura, a u kojoj praktični rad te koje su metode nastave scenskog govora i glasa i tko ih predaje. Sve su to pitanja s kojima se pedagozi na području scenskog govora i glasa godinama susreću. Nedostatak rasprava o toj temi bio je motiv članovima Odsjeka za kazališnu umjetnost za okupljanjem stručnjaka iz cijele regije te pokretanje dijaloga među umjetnicima, praktičarima i znanstvenicima, širenje znanja i produbljivanje iskustava u području umjetničkog govora i glasa.

Organizacioni odbor simpozija činili su: Selena Andrić, glavna koordinatorica, Tatjana Bertok-Zupković, Antonija Matić i Dominik Karaula, student Akademije. Uvidom u program gostovali su Lejla Jusić, operска pjevačica, sopranistica i profesorka sa sarajevske Akademije scenskih umjetnosti, na temu važnosti kontinuiranog rada na tehnički glasa glumca Đurđa Škavić s Akademije dramskih umjetnosti iz Zagreba i Ines Carović s Odsjeka za fonetiku Filozofskog fakulteta iz Zagreba, s temom višekodnosti jezika i govora u scenskom

izričaju - SCENOLEKT, Marija Petković Liker s Akademije dramskih umjetnosti u Zagrebu s temom o pedagoškom pristupu sadržajnosti glasa i afektivnosti u govoru, Ivana Buljan Legati s Odsjeka glume Akademije dramske umjetnosti u Zagrebu s temom o promjenama pedagoške paradigme u nastavi scenskog govora, Vesna Ždrnja i Saša Latinović s Akademije umjetnosti u Novom Sadu o nastavi scenskog govora, Arma Tanović Branković s Akademije scenskih umjetnosti u Sarajevu o metodologiji Ivane Chubbuck u glumačkom izražajnom sredstvu te Mehmed Porča sa sarajevske Akademije scenskih umjetnosti o razvoju glumačkog sredstva govora kroz postupnost u obučavanju/nastavi.

Izlaganja su imali i osječka glumica Vlasta Ramljak s temom o Šokačkoj riči i Tonku Lonzi te profesori s Akademije za umjetnosti i kulturu u Osijeku Mirna Sabljarić glasu u pedagogiji sviranja klavira, Borko Baraban i Lorna Rajle o naglasnoj normi u povjesnom i suvremenom kontekstu te Vjekoslav Janković o oslobođenoj govornoj radnji u nastupu za mikrofon. Akademija ovim simpozijem želi otvoriti prostore nacionalne i međunarodne suradnje, zauzeti se za ulogu scenskog

govora i glasa na glumačkim školama te hrvatskoj javnosti nastoji približiti najnovije spoznaje u tom području.

Na Akademiji se u svibnju priprema znanstveni kolokvij na temu *Znanost u funkciji kulturne baštine* u suradnji s Muzejom Slavonije Osijek. Kolokvij ima za cilj utvrđivanje suodnosa znanstvenog i muzejskog rada te kulturne baštine kao i odnosa znanstvenog rada na istraživanju kulturne baštine u znanstvenim i muzejskim institucijama. Ideja je proširiti suradnju, znanstvenu raspravu i na druge baštinske institucije arhive i samostane koji se sustavno bave i istraživanjem kulturne baštine. Tekstovi izlagajući i prijavljenih na temu bit će objavljeni u *Osječkom zborniku* (Muzej Slavonije), a programski koncept osmišljen je u suradnji izv. prof. dr. sc. Jasminke Najcer Sabljak i dr. sc. Marine Vinaj u sklopu Centra za kulturnu baštinu Akademije za umjetnost i kulturu.

Za jesen na Akademiji su u pripremi dva međunarodna umjetnička i znanstvena simpozija, u listopadu 4. *Medunarodni znanstveni i umjetnički simpozij o pedagogiji i umjetnosti*, a u prosincu je u pripremi 3. *međunarodna umjetnička i znanstvena konferencija Osoobe s invaliditetom u umjetnosti, znanosti, odgoju i obrazovanju*.



FUZ&JA
FILOZOFSKI U ZAJEDNICI - I JA



THOMAS MANN - KLASIK PROZNE KNJIŽEVNOSTI

Domagoj KOSTANJEVAC,
suvoditelj Otvorenog četvrtka

U četvrtak, 26. siječnja 2023. godine održano je peto popularno-znanstveno događanje u sklopu II. ciklusa Otvorenog četvrtka kao dijela projekta popularizacije znanosti FUZ&JA Filozofskog fakulteta u Osijeku. Docent Tihomir Engler održao je predavanje "Thomas Mann - klasik prozne književnosti".

Thomas Mann (1875. - 1955.) svakako je jedan od najvažnijih njemačkih pisaca. U svojem radu oblikovao je vlastiti složen način pripovijedanja od postojećih stilskih formacija. Dok u površinskom sloju teksta opisuje stvarnost i svremenu svakodnevnicu, u dubinskom se uočava da brojni elementi njegova djela preuzeti iz svakodnevnice dobivaju simboličko i mitološko značenje. Dok se poigrava sa zbijom, Mann zapravo propitkuje i razotkriva (be)smisao

ljudske egzistencije. Kada je riječ o utjecajima na njega, onda se tu moraju istaknuti Schopenhauer, Nietzsche i Wagner.

Tijekom predavanja profesor Engler ukratko je pojasnio značaj pet njegovih djela: "Buddenbrookovi: propadanje jedne obitelji", "Smrt u Veneciji", "Čarobna gora", romaneske tetralogije "Josip i njegova braća" i "Doktor Faustus". Tako u "Buddenbrookovima", za koje je dobio Nobelovu nagradu, donosi (autobiografski) prikaz propasti sjevernonjemačke velikogradanske obitelji, a u tom se djelu vidi utjecaj Nietzschea i njegove predodžbe o nastanku tragedije kao vrhuncu antičke kulture. U pripovjetki "Smrt u Veneciji", koja se smatra vrhuncem njemačke novelistike u 20. stoljeću, uočava se antičko-mitološki sukob dionizija i apolinijstva - bog života (Dioniz) osvećuje se umjetniku zbog njegove (samo)zaljubljenosti u vlastite umjetničke

tvorevine. U romanu "Čarobna gora" govorio o previranjima u Europi prije sloma europskog duha u klaonicama Prvog svjetskog rata te pokušava rasvijetiti položaj intelektualca prije izbjivanja Prvog svjetskog rata. Mann je bio izrazit protivnik nacizma, što je vidljivo i u njegovim djelima "Josip i njegova braća" i "Doktor Faustus". U prvom se suprotstavlja mitologizaciji njemačke nacije u vidu rasističke arijevske ideologije prepričavanjem biblijske prisopodobe o Josipu i njegovoj braći, a u drugom kroz tragičnu sudbinu fiktivnog umjetnika prikazuje tragičnu sudbinu njemačkog naroda zavedenog nacističkom ideologijom.

Na kraju predavanja razvila se zanimljiva rasprava, a oni koji nisu mogli doći poslušati predavanje, mogu pronaći snimku na YouTube kanalu Otvorenog četvrtka. Otvoreni četvrtak nastavlja sa svojim događanjima krajem veljače.

Održana Studentska konferencija projekta „Design and implementation of master degree in palliative care programme“

Dana 11. i 12. studenoga 2022. godine u prostorijama Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek održana je Studentska konferencija Erasmus mundus projekta "Design and implementation of master degree in palliative care programme".

Okupljene studente i nastavnike pozdravili su predstavnici partnerskih institucija, prof. dr. Jasmina Mahmutović, prodekanica za međunarodnu saradnju Fakulteta zdravstvenih studija

Univerziteta u Sarajevu, Kassandra Musović, mag. med. techn., asistentica Fakulteta za zdravstvene vede, Univerza v Mariboru, i doc. dr. sc. Štefica Mikšić, prodekanica za suradnju s nastavnim bazama Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek te izrazili zadovoljstvo dosadašnjom suradnjom projektnih partnera u ostvarivanju zadanih projektnih ciljeva.

Prof. dr. sc. Aleksandar Včev, dekan Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek, svečano je otvorio studentsku konferenciju te uputio na ra-

stuču potrebu stanovništva u Slavoniji i Baranji za uslugu palijativne skrbki koja je prepoznata provedbom toga projekta te poručio: - S ovog skupa želimo uputiti informaciju da marljive ekipe iz triju država rade na programu diplomskog studija palijativne skrbi, u nadi kako će naša Đakovačko-osječka nadbiskupija, po uzoru na nadbiskupa Ivana Devčića i riječki Hospicij, osigurati prostore za centar za palijativu u njezinu starom domu za umirovljene svećenike jer je otvoren novi dom.

- Cilj je projekta razviti diplomski studijski program usmjeren na stvaranje standardiziranih znanja i vještina pružatelja palijativne skrbi temeljenih na suvremenim znanstvenim spoznajama u skladu s etičkim i integrativnim načelima. Provedba programa doprinijet će povećanju broja stručnjaka kompetentnih skrbiti za palijativne bolesnike i podići svešt o važnosti palijativne skrbi među studentima i općom javnosti radi poboljšanja kvalitete skrbi - u uvodnom je izlaganju naglasila prof. dr. sc. Martina

Smolić, prodekanica za znanost i poslijediplomske studije Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek. Izv. prof. dr. sc. Robert Lovrić, prof. dr. Jasmina Mahmutović i Kasandra Musović, mag. med. techn., predstavili su rezultate provedenog istraživanja u kojem su sudjelovali studenti Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek, Fakulteta za zdravstvene vede, Univerza v Mariboru i Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu prezentirali su rezultate svojih studentskih istraživanja u sklopu izrade završnih i diplomskih radova iz teme palijativne skrbi te su iznosili iskustva iz svog profesionalnog iskustva u palijativnoj skrbi.



STIŽE NOVA KREATIVNA SILA

Ekonomski fakultet u Osijeku okuplja mlade iz hrvatske i inozemstva na međunarodnom Milenijskom natjecanju iz kreativne industrije

Na osjećkom Ekonomskom fakultetu završeno je 4. međunarodno Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije. Ono je bilo prilikom za predstavljanje stvaralačkih potencijala djece i mladih kroz teme vezane uz kulturnu baštinu. Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku od 30. 11. do 2. 12. pred Prosudbenim povjerenstvom predstavilo se više od 560 natjecatelja, odnosno 165 timova iz 5 država. Kroz tri dana natjecanja nastavnici iz cijele Hrvatske i inozemstva predstavili su višemješćeni rad na idejnim rješenjima kojima su kroz jedan ili više sektora kreativne industrije nastojali predstaviti svoj projektni rad zaštićen autorskim pravom svih članova tima. Milenijsko natjecanje jedinstveno je u svojoj temi te je nakon prve godine održavanja preraslo u međunarodno jer se pokazala potreba za takvom platformom predstavljanja projekata djece i mladih u širem okružju. Iako Ekonomski fakultet u Osijeku do sada je znanstvenim, stručnim i popularnim radom potaknuo kreativne potencijale i sustavno ih okuplja kroz projekt Kreativna riznica, profesorica Josipa Mijoč ističe kako je Milenijsko natjecanje nastalo iz nedostatnog prostora za predstavljanje projektnih potencijala mladih. Tradicija natjecanja potaknula je mentore i učenike na višemješćeni rad na razvoju idejnih rješenja koji su ostvareni u jednom od 12 sektora kreativne industrije. Imali smo prilike gledati i slušati dizajnerska rješenja, arhitektonске predloške, glazbene podloge, nacrte računalnih igara, suvenire, predstave, filmove, scenarije, otisnute knjige, koreografije, slike i sl.

Mentori koji su sudjelovali u radu s učenicima i studentima istaknuli su da mladima treba što više ovakvih prilika za razvoj kreativnosti, samopouzdanja i poduzetničkih ideja, a sve je dodatno bilo organizirano u opuštenom, potpajnom i kreativnom ozračju na Fakultetu. Kako bi se svu natjecatelji predstavili u najboljem svjetlu s svakom detalju brinuo je organizacijski tim. Voditeljica natjecanja prof. dr. sc. Josipa Mijoč ističe kako je natjecanje spoj kreativnosti, inovativnog načina razmišljanja, projektnog rada te da većina natjecatelja donosi i praktičnu dimenziju njihova rješenja koja vrlo često bude zaključena poslovnim potencijalom izloženog. Koordinator natjecanja Bruno Čosić student je Ekonomskog fakulteta te s mentorskim timom profesora od idejnog pokretanja Natjecanja vodi komunikacijski odbor. Upravo je Bruno Čosić autor definicije kreativnosti kao načina izražavanja te samog Milenijskog natjecanja kao snažnog odmicanja od posljedica suvremenih tehnologije zbog koje je sve veći broj pasivnih potrošača tude kreativnosti. Milenijsko natjecanje pozivnica je svim nastavnicima sklonim razvijanju pojedinačnih, osobnih sposobnosti učenika u smjeru raznovrsnog izražavanja uz mentorskog suradnika i kolegialnost.

Idejna rješenja središte su Milenijskog natjecanja

Idejna rješenja nastaju kao rezultat bavljenja temama koja odabire njihova urednica prof. dr. sc. Jasna Horvat. Profesorica Horvat istaknula je kako teme natjecanja nose u sebi više poruka, a jedna je neiscrpnost kreativnosti. Natjecatelji se iz godine u godinu bave istim temama, ali unatoč tome uvijek iznova donose nova, jedinstvena rješenja. Riječ je o glagoljici (kulturnom identitetu), mitologiji, Putu svile i vodiku, s naglaskom na dočenju takvog idejnog rješenja kojim bi se planetarno "osvajalo" kada bi se rješenje ostvarilo kao finalizirani proizvod namijenjen razmjeni na tržištu. Sve tri natjecateljske teme povezane su s kulturnim naslijedjem jer znanstveni radovi nastali u Institutu Andizet potvrđuju kako kulturna potrošnja umnaža kulturu samu po sebi. Tako tema kulturnog identiteta za hrvatske natjecatelje obavezno podrazumijeva glagoljicu dok inozemni posjetitelji mogu predstaviti vlastito baštinsko pismo ili drugi pisani simboli identiteta. Mitologija je druga natjecateljska tema jer je mitologija izvrstan vodič kroz arhetipsku sliku svijeta. Mitologija je u svim kulturama sačuvana propovijedanjem koje je sve ugroženja vještina stoga je tema mitologije ujedno poticaj za vježbanje priopovijedanja i razvijanja maštovitosti. Tema Puta svile nomadska je, ali ne samo nomadska nego i komunikacijska jer je njezin cilj da se mlade osobe suoči s izazovima osobnog predstavljanja kao i predstavljanja vlastite kulture. Tu je snažna poveznica Marko Polo, svjetski marketinga, ujedno i primjer kulturne razmjene u kojoj je Europa uvozila idejna rješenja iz udaljene Azije i obratno. Prema se čini kako je četvrta tema Vodik izrazito prirodoslovna jer, poznato je, vodik je najjednostavniji kemijski element, najpokretljiviji i time izrazito kreativan, četvrta je tema i kulturna. Energetska budućnost okrenuta je vodiku jer se njime planiraju zamjeniti fosilna goriva, a odnos prema energiji odnos je prema bližnjima te time i pokazatelj kulturne razvijenosti.

Odabir najboljih idejnih rješenja

Članovi prosudbenog povjerenstva imali su iznimno zahtjevan zadatak jer su od izvrsnih prijedloga morali odabrati najbolje i proglašiti pobjednike. Članica povjerenstva Snježana Gernhardt istaknula je kako se natjecanjem povezuje stvaralaštvo, poduzetnost i umjetnost. Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije potiče razvoj kreativne industrije i zanimanja koja se u njoj rađaju izrazitim brzinom. Idejnost mladih govori kako kreativna industrija čeka upravo njih, njihove inovacije i proizvode kojima mogu osvajati. Osim što se ovim natjecanjem razvija stvaralaštvo i poduzetnički način razmišljanja, učeni-



ci i studenti, uz postojeća znanja i iskustva, stječu nova kojima se razvijaju u kreativne, poduzetne i društveno odgovorne grada. Iskustvo stećeno pri pripremi idejnih rješenja, poznanstva stечena tijekom Natjecanja te sama prezentacija rješenja dodatno ih je obogatila, a možda se medu njima kriju i budući poslovni suradnici, zaključuje Gernhardt. Anamaria Milković bila je članica Povjerenstva za kategoriju Kreativni sat usmjerene osnovnoškolcima te je navela kako je velika prilika kada pred njih mogu stati djeca koja već u najranijoj dobi vide svijet i svoje okružje kao mjesto na kojem mogu napraviti i predstaviti pregršt ljestepi, pozitivnih i inspirativnih stvari jer postoji nešto posebno u načinu na koji djeca gledaju svijet. Svaki tim zračio je iskrenošću, entuzijazmom, otvorenosti i željom za učenjem te je Milenijsko natjecanje jedno od prilika gdje im se pruža podrška u njihovoj maštovitosti kojom žele oblikovati svijet. Profesorica Milković zaključila je kako su sudionici dopustili si promišljati izvan okvira, zaviriti u vlastiti kreativni kutak uma i pustiti mašti da u suradnji s mentorima izgrade idejna rješenja potrebna društvu.

Da su sva idejna rješenja i njihovi nositelji nova kreativna sila svjedoči i pobjednički tim kategorije Kreativni planet u kojoj su se natjecali studenti. Članica povjerenstva prof. dr. sc. Daniela Gračan navodi kako je pobjednički tim (Iva Šipljak, Iva Lucija Rajić, Petra Burić) kojeg je mentorski vodila Jasmina Pacek s Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku bespriskorno odradila zadatku. Studentice su kreirale likove za video igricu inspiriranu glagoljicom i slavenskom mitologijom te su u svom projektu spojili vizualnost i simbolikom glagoljičkog pisma s čarobnim svjetom slavenskih mitoloških bića na moderniji način, kreiranjem unikatnih karaktera i vizualnih identiteta likova za originalnu

hrvatsku Fantasy video igricu. Profesorica Gračan zaključuje kako se nada brzoj realizaciji projekta.

Milenijska svečanost ideja i praizvedba predstave Alemeperkina kazivanja

Ovogodišnje Natjecanje zaključeno je Milenijskom svečanosti ideja koja je otpočela predstavom Alemeperkina kazivanja. Predstava je nastala po predlošku književnice Jasne Horvat (Naklada Ljevak 2005.), u dramaturgiji filologinje i kroatistice Milice Lukić, a u režiji nagradivanog hrvatskog redatelja Roberta Raponje. Kostimografiju i scenografiju autorski je potpisao Krešimir Tomac koji je s idejnim rješenjem kostima Alemeperke na prošlogodišnjem Milenijskom natjecanju pod mentorskim vodstvom Jasnine Pacek osvojio treće mjesto, dok je uprizorenje Alemeperke domijel Meri Andračović u glazbenoj pratnji Darka Čuvića. Predstava Alemeperkina kazivanja svojim sceničkim elementima privukla je prije svega posebnu pozornost upravo kod brojnih mladih gledatelja u prvim redovima. Popunjena Aula glagoljice u kojoj se tražilo mjesto više imala se priliku upoznati s mitskim svjetom hrvatskog povjesnog naslijeđa u kojem su glavni junaci bogovi, vile, divovi i drugi nadnaravni stvorovi. Alemeperka je Svarogova zlatoperna ptica pričalica sposobna doznavati misli ljudi i bogova. Alemeperko priopćeno kazivanje započelo je opisom nastanka svijeta začetog budenjem boga Svaroga, njegovim izlaskom iz jajeta i uspostavljanjem Drveta svijeta. Arhetipski junaci opisani su podvojeniču svijeta na svjetlost i tamu, radost i tugu, stvaranje i razaranje. U predstavi Alemeperkine snažne riječi pretvorene su u pjesmu, a pokreti u ples i govorenje raspletanim tijelima. Posebno odu-

sevljenje pokazali su najmladi gledatelji u izravnoj interakciji s glumcima tijekom predstave, čime su i sami postali dio Alemeperkinih kazivanja.

Nagrada Vodik

Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije prostor je za otvarenje projekata primjenom kružne kreativnosti gdje jedna tema kroz natjecanje kruži svim sektorima kreativne industrije. Dekan Ekonomskog fakulteta prof. dr. sc. Boris Crnković u travnju 2023. godine dodijelit će pobjednicima nagrade Vodik na Kreativnoj riznici. Nagrada nosi naziv Vodik, prema najprijetnjem kemijskom elementu i gorivu budućnosti, a nositelji nagrade budući su vodići kreativnih i inovativnih poslovnih potpovitih. Nakon dovršetka natjecanja izrađuje se knjiga svih predstavljenih idejnih rješenja te je ona načinom zaštite autorskih prava mladih natjecatelja jer se objavljuvaju predstavljenih idejnih rješenja potvrđuju autorska prava natjecatelja. Dekan Crnković naglasio je kako su prijave za peto Milenijsko natjecanje već otvorene te kako natjecanje nastavlja sa svojom misijom poticanja entuzijazma nastavnika i nadarenih mladih osoba.

5. Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije očekuje nas na Ekonomskom fakultetu u Osijeku od 5. do 8. 12. 2023. godine s temama glagoljica, mitologija, put svile i vodika.

Kreativni kalendar:

1. mjesto:

- Tim PDV: Patricija Pofuk, Dino Janušić, Vito Bukovčan, mentorica: Jasmina Prstec, Gospodarska škola Varaždin
- Dva mušketira i jedna ne: Ivan Petek, Karlo Višnjovski, Karla Pintar, mentorica: Tamara Bičanić, 15. gimnazija Zagreb

2. mjesto:

- TRIX: Franka Boroš, Arian Budimlija, Iyan Šafar, mentorica: Ksenija Škorčić, Ekonomski i turistički škola Daruvar

3. mjesto:

- Kontrast: Danijela Novak, Lana Herman, Nera Vrbanec, mentorica: Ivana Đebić Danehauer, Gospodarska škola Čakovac
- Odmetnuti andeli: Nika Rugešić, Nina Topić, Dea Murat, mentorica: Elvira Sorić, Srednja škola Jure Kaštelan Omiš

Kreativni sat: predmetna nastava

1. mjesto:

- Frankopan 1: Magda Oswald, mentorica: Sandra Marijanović, Osnovna škola Frana Krste Frankopana
- 101 Lice glagoljice: Ana Baća, Tena Pejić, Nuša Matija Maršić, mentorica: Stanka Svetičić, Osnovna škola „Kajzerica“ Zagreb

2. mjesto:

- Neobični glagoljaši: Nikola Trošelj, mentor: Mario Jager, Osnovna škola Franje Krežme
- Matejčići - čuvari mitova: Dominik Jakopanec, Tijana Mamula, Vito Udovičić, mentorica: Jasmina Mamula, Osnovna škola „Sveti Matej“ Viškovo

3. mjesto:

- 13. škola: Roko Bilić, Mihail Kraštek, Fabijan Ret, mentorica: Suzana Tolić, Osnovna škola Cvjetno Briješće
- Kataja: Katarina Peček, Katja Šolja, mentorica: Ivana Vezjak, Osnovna škola August Šenoa Osijek

Kreativni sat: razredna nastava

1. mjesto:

- Kid Genius Malta: Sean Calleja Micallef, Beppe Portanier, Jean Parnis, mentorica: Milica Radusin, Kid Genius Malta.

2. mjesto:

- Mali Strahominec: Mia Komar, Tijana Simov, Laura Kanjaj, mentorica: Petra Žganec, Osnovna škola Strahoninec

3. mjesto:

- Čuvari halubajske baštine: Pavel Jurišić, Antonela Knežević, Luka Soldić, mentorica: Ksenija Žuhar, Osnovna škola „Sveti Matej“ Viškovo
- Taktična glagoljica: Andrej Kaničić Dragić, Josipa Madunić, Ivan Madunić, mentorica: Adila Nišlić Topalčević, Centar za odgoj i obrazovanje „Ivan Stark“

Kreativni planet:

1. mjesto:

- Lira: Iva Šipljak, Iva Lucija Rajić, Petra Burić, mentorica: Jasmina Pacek, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku

2. mjesto:

- Kikimora: Lucija Pavošević, Luka Pisačić, Chiara Pumper, mentor: Tomislav Levak, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku

3. mjesto:

- M2: Valentina Pleša, mentor: Dino Obradović, Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek
- DUMystic: Marija Milovac, mentorica: Marija Benić Penava, Sveučilište u Dubrovniku

Održana panel-radionica „Što nakon EFOS-a? Iskustva iz prve ruke!”

Boris ŠTULINA

U četvrtak, 19. siječnja 2023. godine Ured za karijerno savjetovanje i razvoj karijera na Ekonomskom fakultetu u Osijeku organizirao je panel-radionicu pod nazivom „Što nakon EFOS-a? Iskustva iz prve ruke!“ U panel-radioničici sudjelovali su bivši studenti, alumni Ekonomskog fakulteta u Osijeku, danas uspješni poslovni ljudi: Ana Serdarušić - INBUKO, Kristina Veselić - Favbet, Ivan Lukač - Blackstone, Dominik Vidaković - Endava Croatia i Lovro Oberan

- Kaufland. Panel je moderirao doc. dr. sc. Dario Šebalj. Panel je privukao velik broj studenata Ekonomskog fakulteta u Osijeku koji su u opuštenoj i vrlo zanimljivoj atmosferi doznali na koji su način gosti panela gradili svoje karijere, što im je bilo važno u razgovoru za posao, biranju prvog poslodavca, ali i kako ih je Fakultet pripremio na izazove na koje su naišli na tržištu rada. Svi su se gosti složili kako je potrebno iskoristiti sve mogućnosti koje Fakultet nudi, u smislu sudjelovanja u radu studentskih udruga, dobrovoljnih stručnih praksi, sudjelovanja u različitim doga-

danjima i izvannastavnim aktivnostima Fakulteta, te uvijek tražiti više, u smislu mogućnosti za razvoj sebe i svojih znanja i vještina jer se takav pristup uvijek višestruko vrati. U nastavku možete vidjeti i prijedloge o dogadjaju iz medija:

https://youtu.be/_uDPATpds9Y

<https://youtu.be/Q7ZrqMpNxI8>

https://youtu.be/tQHhPraZ_0

Ured za razvoj karijera i karijerno savjetovanje na Ekonomskom fakultetu u Osijeku organizira niz dogadanja usmjerenih na pomoć razvoju karijera studenata. Za sve prijedloge novih radionica slobodno nam se javite na karijere@efos.hr.



Nastavljena uspješna suradnja Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, Agencije za elektroničke medije i portala medijskapismenost.hr

PROGLAŠENI I PREDSTAVLJENI NAJBOLJI STUDENTSKI VIDEORADOOVI NA TEMU INTERNETSKIH PRIJEVARA

Ana DOKLER

Dana 17. siječnja 2023. u Salonu Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku održano je proglašenje i predstavljanje najboljih studentskih kratkih videouradaka (filmića) usmjerenih na temu internetskih prijevara, danas, nažalost, prilično raširene pojave u javnosti.

Izbor najboljih studentskih videouradaka četvrtu godinu zaredom proveden je u suradnji Akademije za umjetnost i kultu-

ru u Osijeku, Agencije za elektroničke medije i internetskog portala medijskapismenost.hr. Početkom 2020. u istoj suradnji proglašeni su najbolji studentski videoradovi na teme govora mržnje i elektroničkoga zlostavljanja, početkom 2021. na temu (dez)infodemije u medijima i javnosti, a početkom 2022. na temu internetskih trolova.

Studenti završne, 2. godine diplomskog studija na Odsjeku za kulturu, medije i menadžment Akademije, kao praktičan zadatak u okviru kolegija Propaganda

u medijskoj kulturi, osmišljavali su, snimali i montirali videouratke na navedenu aktualnu temu, a za to su imali rok u trajanju od mjesec dana, od sredine prosinca 2022. do sredine siječnja 2023. Potom je, prema unaprijed određenim kriterijima, sve poslane videoradove ocijenilo i bodovalo peteročlano povjerenstvo. Činili su ga: zamjenik ravnatelja Agencije za elektroničke medije Robert Tomljenović; glavna urednica portala medijskapismenost.hr Ana Dokler; Vinko Vidmar, asistent na Odsje-

ku za kreativne tehnologije Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku; Marijana Ćikić, dugogodišnja novinarka i urednica RTL-a Hrvatska i Tomislav Levak, predavač na navedenom kolegiju i Odsjeku za kulturu, medije i menadžment Akademije.

Rezultat ovoga izbora na proglašenju je objavilo troje od petoro članova povjerenstva - Ana Dokler, Vinko Vidmar i Tomislav Levak. Nazočne je u ime Akademije pozdravila izv. prof. dr. sc. Jasminka Najcer Sabljak, prodekanica za znanost i projekte Aka-

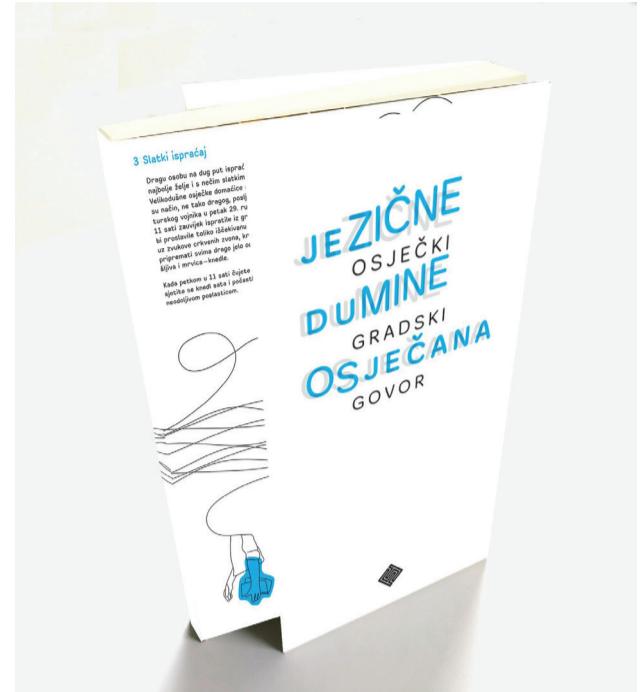
demije. Na kraju je najboljim proglašen inventivan i poučan videouradak čiji su autori studenti Matea Bartulović, Luka Mitar i Šimun Padovan, koji su dobili i prigodne nagrade Agencije za elektroničke medije. "I sami smo na svojoj koži osjetili što znači biti prevaren preko interneta, kada smo nedavno pokupili na taj način kupiti tenisice. U video smo uključili tri možda i najčešće prijevare - lažne online trgovine, romantične prijevare i oglase za brze kredite", pojasnila je Matea Bartulović u ime

članova povjerenstva čestitali su pobjednicima, ali i svim ostalim studentima koji su iskazali visoku razinu kreativnosti, inovativnosti i poznavanja problematike. Nakon proglašenja predstavljeni su svi studentski videoradovi, a nazočni studenti dobili su povratne informacije, komentare i analize članova povjerenstva. Nakon toga održano je kraće gostujuće predavanje, u okviru kojega je Ana Dokler govorila o aktualnim temama iz područja medijske pismenosti.



OSJEČKI GRADSKI GOVOR. JEZIČNE DUMINE OSJEČANA

Ana MIKIĆ ČOLIĆ,
Mirjam MILAS i Lorna RAJLE



Monografija *Osječki gradski govor* opisuje suvremeni urbani idiom kojim se Osječani koriste u svakodnevnim komunikacijskim situacijama. Knjiga je sadržajno koncipirana u dva dijela. U prvome se dijelu knjige temi pristupa teorijski i analitički: u uvodnom se dijelu definiraju osnovni pojmovi. Razgranicujuće je urbana dijalektologija od ruralne dijalektologije, naglašava se važnost (socio)lingvističkih istraživanja u dijalektologiji, razgranicujuće se pojmovi *vaternikular*, *varijetet*, *koinie* i *sociolect*, definira se pojam *gradskoga govora* te se objašnjavaju njegova najvažnija obilježja - leksička produktivnost i inovativnost, gramatička fleksibilnost, semantička ekspresivnost, metaforičnost i asocijativnost te ludičko poigravanje zvukom i značenjem; objašnjava se dijalektna podloga slavonskih gradskih govora te se predstavljaju semantička i tvorvena obilježja leksema kojima se imenuju otvoreni i zatvoreni gradski prostori pet slavonskih gradova - Požege, Vinkovaca, Slavonskoga Broda, Virovitice i Osijeka. U drugome se poglavljaju opisuje osječki gradski govor - od neologizacijskih procesa (formalne i semantičke tvorbe te utjecaja stranih jezika na osječki gradski govor) do naglasnih obilježja i akustičkog opisa naglasaka u osječkom gradskom govoru. Drugi dio knjige čini rječnik osječkoga gradskoga govora u kojemu su natuknice složene abecednim redom s naznačenim prozodijskim obilježjima. Rječnička de-

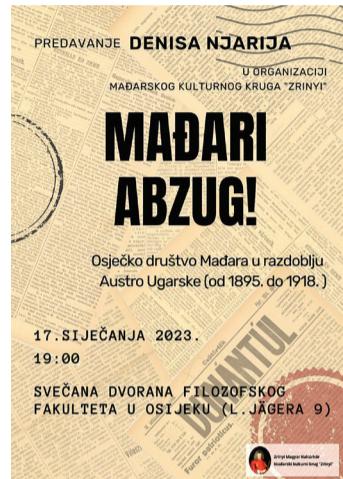
finicija sastoji se od značenja, a upućuje se i na sinonime.

Znanstvena je vrijednost knjige ponajprije u inovativnosti teme, a zatim i u sustavnom, preglednom i detaljnном znanstvenom pristupu i metodologiji opisa obilježja osječkoga gradskoga govora na različitim jezičnim razinama - od detaljnog opisa tvorbenih procesa, detektiranja semantičkih promjena do kojih je došlo tijekom vremena i njihovih posljedica (polisemije i/ili dvosmislenosti) i utjecaja različitih stranih jezika na osječki gradski govor (engleskoga, ali i madarskoga, njemačkoga i turškoga) do detaljne analize prozodijskih obilježja kojom se odgovara na pitanje u kojоj se mjeri osječki govor približava neutral-

nom izgovoru, odnosno u kojоj je mjeri blizak hrvatskom izgovornom standardu. Svakako treba istaknuti i dokumentarnu vrijednost knjige u kojoj se, s rječničkim dijelom, donose brojne potvrde leksičkih, tvorbennih i semantičkih osobitosti osječkoga gradskoga govora. Znanstveni dio knjige "umekšan" je ilustracijama tipičnih osječkih toposa te osječkim gradskim pričama, zanimljivostima i legendama koje su zapisane u kolektivnom sjećanju pojedinačne interpretacije. Osječka miroljubivost personificirana je inkluzivnim obljkovanjem knjige. Odabirom fonta i načinom prijeloma teksta knjiga je prilagodena osobama sa specifičnim teškoćama učenja.

Predavanje Denisa Njarija „Mađari abzug! Osječko društvo Mađara u razdoblju Austro-Ugarske (od 1895. do 1918.)“

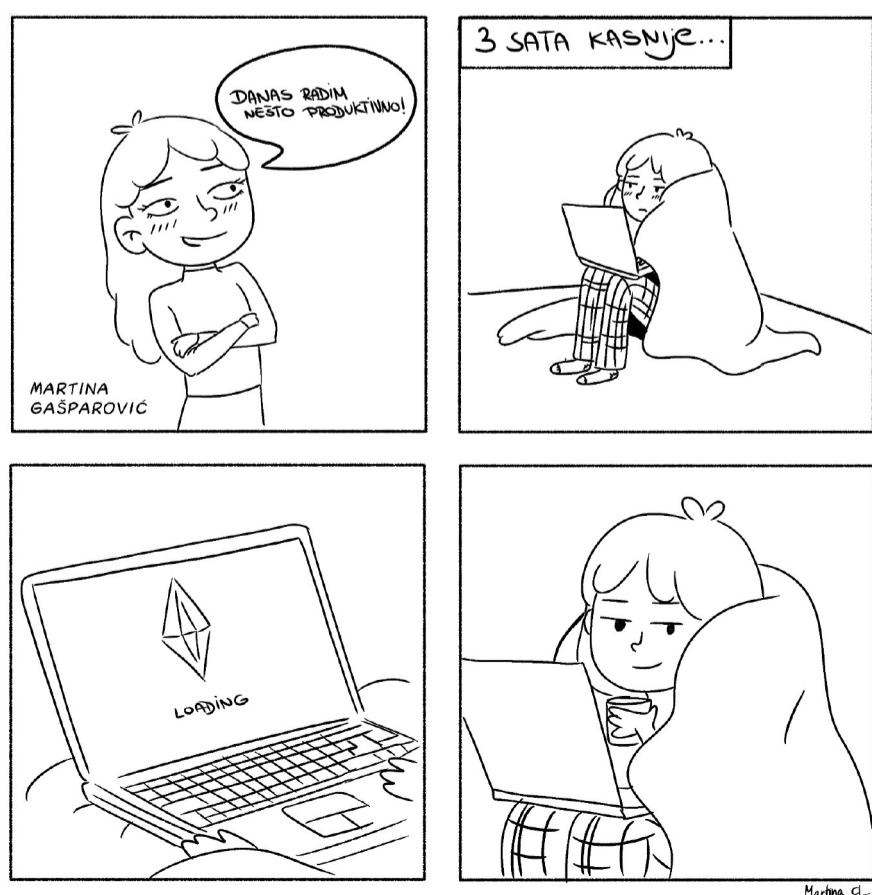
U svečanoj dvorani osječkoga Filozofskog fakulteta 17. siječnja 2023. godine održano je javno predavanje izv. prof. dr. sc. Denisa Njarija s temom „Mađari abzug! Osječko društvo Mađara u razdoblju Austro-Ugarske (od 1895. do 1918.)“. Tema je dosta kontroverzna, na što je implicirao već i sam naslov predavanja, citirajući jedan od uvika kojim se dio osječkoga građanstva obraćao osječkim Madarima krajem 19. stoljeća. Suprotno uvriježenom mišljenju da je razdoblje Austro-Ugarske Monarhije, posebice njezinih završnih godina, bilo razdoblje snažne madarizacije Osijeka i Slavonije, ovo je predavanje ukazalo na niž suprotnih primjera, neispovrociranih napada na pripadnike mađarske manjine u Osijeku u navedenom razdoblju. Predavanje je tako prvi put prikazalo okolnosti i uzroke koji su doveli do osnivanja Osječkoga društva Mađara (mad. Eszéki magyarok egyesülete/társasága) krajem 19. stoljeća, na temelju madarskih i hrvatskih arhivskih izvora, literature i onodobne periodike u objemu zemljama. Osječko društvo Mađara osnovano je kao reakcija osječkih Mađara na kazališnu aferu koja se dogodila u kolovozu 1895. godine, kada je predstava gostujućih madarskih glumaca u osječkom kazalištu dočekana uz relativno velike demonstracije hrvatske mladeži. Iako je neposredno nakon kazališne afere započet proces osnutka Osječkoga društva Mađara, hrvatska zemaljska vlast zbog političkih je razloga odgadala dopuštanje njegova osnutka argumentirajući to birokratskim razlozima. Kao rezultat navedenoga Društvo je *de iure* osnovano tek 1897. godine, što je također značajno ranije nego što se do sada smatralo, naiće, da je najstarije osječko društvo Mađara bilo Népkör iz Retfale, koje djeluje tek od 1946. godine. Predavanje je također donijelo i niz drugih zanimljivih podataka iz suživota Hrvata i Mađara u Osijeku u navedenom



razdoblju, zaključujući da su unatoč navedenim incidentima, medusobni odnosi ipak generalno bili odnosi medusobnoga poštovanja i uvažavanja, posebice imajući u vidu tisućugodišnju perspektivu zajedničkih veza. Predavanju je naznačio i okupljene pozdravio i konzul Madarske dr. József Zoltán Császár, a opširan se pisani rad o navedenoj temi očekuje u ovogodišnjem broju Osječkoga zbornika koji izdaje Muzej Slavonije. Izv. prof. dr. sc. Denis Njari predsjednik je Katedre za predmodernu povijest Odjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Osijeku, član Hrvatskoga nacionalnog odbora za povjesne znanosti, Društva za hrvatsku povjesnicu te predsjednik Madarskog kulturnog kruga Žrinyi. Uže je područje njegova znanstvenog interesa povijest madarske manjine u Hrvatskoj, lokalna povijest istočne Hrvatske te srednjovjekovna Kraljevina Ugarska. O tim je temama objavio niz znanstvenih radova i monografija te izlagao na više domaćih i međunarodnih stručnih i znanstvenih skupova.

STUDENTSKI STRIP

● Uradci studenata diplomskog sveučilišnog studija Ilustracije na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku pod mentorstvom doc. art. Dušanka Matakovića



PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE

Vještine samoprezentacije

Lorena BUDIMIR,
Ivana IVANKO, Petra LOZO

Dosadašnji tekstovi o socijalnim vještina bavili su se, većinom, vještina koje su važne za uspostavljanje i očuvanje dobrih odnosa s drugim ljudima, ali i očuvanje naše dobrobiti. Ovaj tekst usmjerit će se na specifične vještine koje se tiču dojma, odnosno slike koju prezentiramo drugima o sebi, dakle na vještine samoprezentacije.

Mnogima su poznate nedoumice oko toga što obuci, kako se ponašati, o čemu govoriti, osobito u novim situacijama i s ljudima koje ne poznajemo. Takva si pitanja postavljamo kada se želimo prikazati u najboljem svjetlu, a to je nešto što je prirodno da svi želimo. Neke osobe djeluju samopouzdano, sposobno i prijateljski raspoloženo kao da im je to urođeno. Međutim, iako može biti da je nekim ljudima, zbog nekih njihovih urođenih osobina, lakše steći određene socijalne vještine, one se ipak uče tijekom cijelog života.

Što je samoprezentacija i o kakvим se vještina radi? Samoprezentacija je način na koji se ljudi pokušavaju predstaviti pričemu kontroliraju i prilagodavaju ponašanje kako bi ostavili željeni dojam. Svaki put kada smo u interakciji s drugim ljudima, na njih ostavimo neki dojam, neovisno o tome jesmo li toga svjesni i jesmo li namjerno upravljali tim dojmom. Mnogi aspekti našeg ponašanja odvijaju se automatski, bez svjesne kontrole. U kontekstu samoprezentacije, poželjno je osvestiti te aspekte kako bismo mogli njima upravljati u interakciji s drugima. Jedan od tih aspekata jest govor tijela, odnosno naša neverbalna komunikacija.

Gовором тјела можемо слати poruke koje ne želimo ili koje su kontradiktorne našim riječima, a s obzirom na to da se neverbalnom komunikacijom prenosi glavni naših poruka, njezina kontrola može pospješiti samoprezentaciju. Ako se poslužimo primjerom dvaju predavača, pričemu prvi ima lagano spuštenu glavu dok govoriti, spuštena rame-

na i lagano savinutu nogu u koljenu, a drugi je uspravljen, ruke su mu u razini bokova, noge čvrsto na podu s malo razmaknutim stopalima, lako je zaključiti da bi drugi predavač ostavio dojam da zna o čemu govoriti i da ima kontrolu nad situacijom više nego prvi. Postoje mnoga pravila vezana uz specifične aspekte govorova tijela koje je dobro imati na umu.

Međutim, također treba na ta pravila gledati fleksibilno jer kontekst kako djeluje na to kako se neki znakovi tumače. Primjerice, sjedenje prekriženih nogu često se tumači kao zatvoreni položaj tijela. Međutim, isto tako može značiti da je osobi jednostavno udobno sjediti u tom položaju. Stručnjaci, također, naglašavaju da je smjer stopala važan u razgovoru s drugom osobom pa tako, ako pričamo s nekim, onda i naša stopala trebaju "gledati" prema toj osobi. Slično je s prekriženim rukama, preporučuje se otvoreni položaj ruku jer on daje dojam samouvjerenosti i otvorenosti. Konačno, treba spomenuti najuočljiviji aspekti govorova tijela, a to je ekspresija lica.

Ako želimo ostaviti dobar dojam poželjan je lagani osmjeh, ali je pritom nužno voditi računa da oči poprate taj osmjeh. Naime, ako oči nisu uključene u osmjeh, on će djelovati umjetno i druga strana neće dobiti dojam da smo prijateljski nastrojeni. Također, kontakt je očima kako bitan jer ostavljamo dojam da obraćamo pozornost i da imamo samopouzdanja. Pritom, naravno, treba pripaziti na intenzitet tog pogleda, a i na kontekst kako ne bi djelovalo neprimjerenog. Općenito govoreci, poželjno je obraćati pozornost na sve navedene elemente neverbalne komunikacije kao i na njihovu uskladenost.

Razlike među socijalnim situacijama također utječu na pristup ili strategije kojima se predstavljamo drugima. Kada se obraćamo osobi od autoriteta, sigurno nećemo govoriti na isti način kao kada se upoznajemo s kolegama na fakultetu. Različite situacije, formalne i neformalne, nose sa sobom različita pravila pristojnosti i primjerene komunikacije te je poželjno biti upoznat s njima. S obzirom na to da socijalne situacije mogu biti jako raznolike, potrebno nam je iskustvo kako

bismo uspješno navigirali kroz njih. Stoga je važno osvrnuti se na vlastito ponašanje tijekom nekih interakcija, osobito ako mislimo da nismo ostavili dobar dojam ili ako nemamo iskustva s njima. Na temelju toga možemo osvijestiti neke pogreške ili propuste u komunikaciji i poradići na njima u sjedecim situacijama. Važno je imati na umu da je samoprezentacija vještina i da se ona uči, a dio je učenja pravljenje i ispravljanje pogrešaka.

Osim spomenutih vještina, dio je dobre samoprezentacije znanje. Neovisno o tome radi li se o izlaganju seminaru, raspravi na sastanku ili neformalnom razgovoru o nekoj temi, poželjno je imati relevantna znanja da možemo kompetentno razgovarati o temi. Pritom je važno imati na umu da cilj nije dominirati situacijom i razmetati se svojim znanjem, nego biti pristupačan, spremati dodatna pojašnjenja, ali i slušati druge perspektive.

Promatranje drugih može biti koristan izvor informacija jer na taj način možemo učiti gledajući modele koji na nas ostavljaju dobar dojam. To ne znači da treba kopirati druge ljudi, ali može pomoći u proširivanju repertoara vlastitih samoprezentacijskih strategija. Osim promatranjem, od drugih ljudi možemo učiti i tako da tražimo od njih povratnu informaciju. Povratna informacija važan je alat koji nam pomaže da osvijestimo neke aspekte vlastitog ponašanja, uskladimo svoje ponašanje s očekivanjima ili situacijom i upravljamo dojmova koje ostavljamo na druge ljudi. Pritom moramo biti spremni čuti tu povratnu informaciju kakva god ona bila i makar nam izazvala neke neugodne osjećaje. Tako ostavljamo dojam osobe koja je svjesna da može pogriješiti i spremna je korigirati ponašanje onda kada je to opravданo. Konačno, treba imati na umu da su socijalne situacije kompleksne i da se mnoga ponašanja mogu različito tumačiti. To znači da ne trebamo pretpostavljati da drugi ljudi tumače stvari na isti način kao mi i da trebamo, kada je god to moguće, napraviti sve što je u našoj moći da izjavimo i jasno komuniciramo te izbjegavamo potraživanje koja se mogu dvosmisleno tumačiti.

EIT Food nastavlja sa svojim aktivnostima i u 2023. godini!

EIT Food vodeća je europska inicijativa za inovacije u prehrabrenom sektoru kojoj je cilj prehrabreni sustav učiniti održivijim, zdravijim i pouzdanijim. Inicijativu čini konzorcij s više od 70 akademskih, industrijskih i istraživačkih partnera, a cilj je postati globalni voda u inovacijama za sigurnu i održivu proizvodnju hrane.

TERA Tehnopolis jest EIT Food HUB za područje Republike Hrvatske od 2018. godine i provodi EIT Food aktivnosti na našem području.

Trenutačno otvorene EIT Food natječaje pronađite skeniranjem QR koda na slici ili posjetite sljedeću mrežnu stranicu: <https://tera.hr/projekt/eit-food/>.

EIT Food otvoreni natječaji:

- Test Farms („Test-bed“)
- Seedbed Incubator
- Food Accelerator Network (FAN)
- RisingFoodStars
- Jumpstarter (preprijeve)

www.tera.hr/projekt/eit-food/

Co-funded by the European Union

enterprise culture network

Skenirajte QR kod i pronađite više informacija o otvorenim natječajima!

Za dodatne informacije javite se e-poštom na eitfoodhub@tera.hr, telefonom na 031/251-000 ili osobno na adresu Trg Ljudevita Gaja 6, 31000 Osijek.